106

SEGA®

הערוץ הרביעי

משחקי טלויזיה תלת ממדיים

BUG
המרכז לספרות עזר ותוכנה למחשבים.
COMPUTER BOOKS & SOFTWARE

לבעלי חנויות אלקטרוניקה צעצועים צילום ומחשבים.

מפיץ ראשי בצפון: חיפה 04-671720
מפיץ ראשי בדרום: באר שבע 057-31213
בשאר אזורי הארץ: ת"א 03-288281

רשימת החנויות שבהן ניתן להשיג את סגה:

ירושלים
באג - דורות ראשונים 11
02-240926
צומת השבעה - יואל סלומון 19
02-222923
תל-אביב
באג - דיזנגוף סנטר 288281
זום לצלום - הרצל 2 655185
וידאו קשתי - בוגרשוב 20
299918
טלקום - החשמונאים 107
330881
ריקום - יהודה הלוי 55 628103
רמת-אביב
עץ לי צעצועים ומשחקים
טאגור 38 428696
רמת-השרון
באג - סוקולוב 49 499720
כפר שמריהו
מירלה - החורש 2 052-78269
רעננה
או-אס-אס - הנגב 3
052-441444
הרצליה
קיי רם - הרב קוק 87
052-553937
נס - אב מחשבים סוקולוב 91
052-82763
הוד השרון
ח.מ.ד מרכז למוצרי חשמל -
דרך השרון 94 052-27968
פתח-תקוה
אבי אור מחשבים - חובבי ציון
917251
בי.אר.אל מחשבים בע"מ
ההסתדרות 4 9143871
לוחמי הגטו 28 9246290
כפר-סבא
באג - מרכז אהרוני רח' ויצמן
052-454250

חולון
זום לצלום - סוקולוב 52 845672
מבן - אילת 36 850577
אורות וחשמל לכל - קרית שרת
5592416
מרכז הטריקים והמתנות -
נאות רחל
כל בו מחשבים - גורדון 2
845795
בת-ים
א.ב. מחשבים - רוטשילד 37
860493
מועדון המחשב הטוב - ככר
[illegible]
רמת-גן
עתיד - [illegible] - הקניון
גולן מחשבים - [illegible] 2
721255
מוטו סטודיו רון - ז'בוטינסקי
127 (מול קולנוע רייס) 7513775
קריון
אלקטרו-און - מרכז מסחרי
356034
מוטו סטודיו רון - מרכז מסחרי,
שלמה המלך 357325
ראשון לציון
בריל מחשבים - משביר לצרכן
9643737
סטראו כץ - ביאליק 10 991560
רם מחשבים - הרצל 88 991759
צעצועי נועה - קרן היסוד 23
רחובות
באג - הרצל 175 מסאר חלפון
מול דיסקונט 08-455398

חיפה והקריות
באג - מגדל הנביאים רח' חורי 2
04-671720
חיון מחשבים - רח' יפו 30
04-661716
דן מחשבים - רב מד קרית
מוצקין 04-763359
קרית המחשב - שד'
ההסתדרות 20 04-726976
אחים נפטלברג - ק. מוצקין בן
גוריון 84 04-763321
מגהבייט - ק. אתא מרדי
הגטאות 2 04-453540
נצרת
קומפיוטר איריס - נצרת עילית
06-55864
טבריה
הכל למחשב - הגליל
06-720671
נהריה
אומנות מחשבים - בנין אוד
04-928722
יודן - געתון 38 04-923520
עפולה
א. רחום - 065-90524
כרמיאל
מיקרו וד - מרכז מסחרי ליד
המשטרה 04-981206
ק. שמונה
יער אור - מרכז מסחרי
06-951277

נתניה
באג - הרצל 51 053-335554
אדרון - זנגוויל 16 053-614638
אדרון - החלוצים 8 053-334508
יפן לנד - רזיאל 1 053-613583
מ. זיידמן - שמואל הנציב 13
053-323870
חדרה
מ. זיידמן - הגבורים 68
063-25999
מרום מחשבים - הנשיא 60
063-26952
באר-שבע
באג - המשביר לצרכן במרכז
057-31213
בית המחשב - החלוץ 113
057-70190
דורון - החלוץ 69 057-31359
מיקרולנד - טרומפלדור 67
057-77538
ערד
משודית - מרכז מסחרי
057-958130
דימונה
נשיא דימונה - מרכז מסחרי
חדש 057-59619
אילת
לרנר מחשבים - אלון [illegible]
059-71669

3 נקודות

ברוריה ביגמן

שי בן ה־11 פרץ את החומה הסינית

סייפת סינית ושי בר־יוסף: מתנת יום הולדת

לו אן, אלופה אולימפית ברומח, מכונה בקהילת הסיף העולמית "חומת סין". איננה מוכנה להצטלם למזכרת ולא משוחחת עם איש. מי שהצליח "להפיל" את החומה הבצורה הזו הוא הסייף הישראלי הצעיר שי בר־יוסף בן ה־11 מאשקלון, שקיבל מהוריו מתנת יום הולדת מיוחדת במינה: נסיעה לאליפות העולם שהיתה לא מכבר בלוזאן.

שי, שנתיים אלוף ישראל לילדים עד גיל 12, הצטרף לאביו, השופט הבין־לאומי אוריאל בר־יוסף שניהל את הקרב על העליה למאבק על מדלית הזהב. בר־יוסף ביקש לפסול עצמו מלשפוט בקרב זה, מאחר ששתה קודם לכן בירה, אך המארגנים התעקשו ולא ויתרו לו. בנו, הסתובב בזירה וצילם את גדולי הספורט האצילי ואף הצטלם בחברתם. באלבום הפרטי שלו מצאנו אותו בחברת אלופת העולם מרומניה, אליזבטה טופן, מיד בירידתה מדוכן המנצחים, הסובייטי ולדימיר רומנקוב, חמש פעמים אלוף עולם שלא זכה מעולם בתואר האולימפי, הסינית לו אן וכסך־הכל עשרה אלופי עולם.

שי גם עסק בכתיבה – שלח כתבות מצולמות לתחרות מטעם ירחון הסיף הבין־לאומי L'Escrime, היוצא בצרפת. הזוכה יקבל פרס: טיסה לאולימפיאדת סיאול. מתנה אחת כבר קיבל בר־יוסף ג'וניור: ציוד סיף חדשני, ממאמן העל של התאחדות הסיף המערב־גרמנית אמיל בק.

• • •

השמחה היתה מוקדמת מדי

תומאס לאמפארט: נשאר בארץ

כמה מעסקניהם הבכירים של איגודי ההתאחדות לספורט ועמם ספורטאים אחרים שמרגישים עצמם משום־מה מקופחים בתנאיהם, חיכו לרגע שמומחה הספורט המערב־גרמני תומאס לאמפארט יסיים תפקידו כאיש המרכזי ביחידה לספורט הישגי – הגוף שתפקידו לטפל בצד המקצועי שבהופעת הישראלים באולימפיאדת סיאול. לכל אלו היו רק טענות ללאמפארט, עקב גישתו המחמירה, שלא עלתה לרעתם בקנה אחד עם המנטליות הישראלית. לפני זמן מה הודיע לאמפארט כי החליט לסיים את התפקיד ואף לעזוב את הארץ. היו בין מבקריו־מתנגדיו גם כאלו שהתכוננו להגיש לו על כך מתנת פרידה.

אלא שראשי הספורט גרמו לעמיתיהם הזוטרים מפח נפש כבר, שכן דיברו על ליבו של לאמפארט שלא לעזוב את הספורט הישראלי, שנה לפני האולימפיאדה, מחשש שהיחידה לספורט הישגי תתמוטט. מאחורי הקלעים נרמז־נלחש כי ראשי הספורט רצו שלאמפארט ישאר – כדי שיהיה אל מי לשלוח אצבע מאשימה, במקרה של כשלון...

עסקני האיגודים שהתכוננו לשמוח – נאלצו איפוא להרכין את ראשם.

• • •

אשה עקשנית

ורדה שגיב (עם חיים זלוטיקמן): מאבק מקצועי

על שולחנו של איתן חפר, יו"ר הוועדה המקצועית של איגוד הכדורסל, נראה אישור לכניסה חופשית לכל אולמות המשחקים, שהעניק האיגוד לוורדה שגיב, הפיסיותראפיסטית של נבחרת הנשים. אך האשרה הוחזרה על־ידה לאיגוד, עקב מאבק מקצועי ששגיב מנהלת עתה.

במשבצת בטופס האישור, ליד המלה "עיסוק" הודפסה המלה "מעסה". אך ההגדרה לתפקיד זה איננה מקובלת על שגיב והיא תבעה לתקנו – ולא, איימה, לא תיקח לידיה את האישור.

שגיב החלה עבודתה באיגוד לפני כשבע שנים – לדבריה מסיבות רעיוניות. היא ביקשה להכניס לאיגוד הכדורסל צוות רפואי מקצועי מיומן. שנים עבדה בהתנדבות. היום היא מקבלת תמורה מזערית, אך זה איננו העיקר בעיניה. היא והמאמנים, הם לדעתה אנשי המקצוע היחידים שמלווים כל אימון של הנבחרת. כל השאר – חובבים.

הפיסיותראפיסטית המסורה, שבעונה שעברה עבדה בהפועל ת"א, פנתה לראשי האיגוד וביקשה לתקן את המעוות. נאמר לה שבתוכנת המחשב אין מונח פיסיותראפיסט, רק מעסה – ושינוי יעלה בכסף רב. לכן, לא ניתן למלא אחר מישאלתה. אלא שהיא עקשנית ולא מוכנה לוותר, ובצדק. לימודיה, ההסמכה והנסיון של 20 שנה, שווים יותר, לדבריה, מאשר המונח "מעסה". היא ביקשה תעודה חדשה בה ייאמר בכתב יד שהיא פיסיותראפיסטית. בינתיים המישאלה לא מולאה.

• • •

לשחר חסר "כל הרעש שמסביב"

שחר פרקיס: פחות מחבטים קרועים

הטניסאי שחר פרקיס סיים לא מכבר את לימודי המכינה לאוניברסיטה. בכוונתו ללמוד כלכלה בת"א או בחיפה. אך הלימודים לא איפשרו לו ליהנות אפילו מקצת טניס.

המקצוען שפרש מחמת בעיות בריאות, אך נהג להתאמן כמעט מדי יום, נאלץ באחרונה לצמצם את הופעותיו במגרשי הטניס לפעמיים בשבוע, בקושי. בתקופה שהטניס היה מקום העבודה שלו ומקור פרנסתו, נהג פרקיס לקרוע מחבט שלוש פעמים בשבוע, עתה הוא קורע בקושי רקטה אחת, בחודש.

שחר לא העלה גרם אחד במשקלו והוא שומר על גיזרה ספורטיבית. מה שחסר לו זה "הצבע שסביב לטניס, כל הרעש". כדי להישאר בתמונה הוא הוא קורא בחוברות ועתונים על הנעשה בטניס העולמי. לפחות זה.

שבועספורט

עורך: אלכס דורון
עריכה: טובי פולק
עריכה גרפית: שפי דנן
צלם: עדי אבישי
עורך מדור הספורט: אבי בטלהיים

מודעות: גילה שניידר, חיליק עמיד טל': (03)439442

© כל הזכויות שמורות ל"מעריב"

בשער

ניר אלון: בלם בגובה של כדורסלן, עובד על התואר הראשון באוניברסיטה
צילם: עודד מילשטיין

מה בגליון

5-4: מבסוט מהחיים – ניר אלון; 7-6: שלישיית המהירים בעולם; 8: חתואל מדבר מהכלא; 9: קראטה; 11-10: דלזל עבר דירה; 12–13: צעצועי־ספורט; 15-14: מכוניות; 16: פאט ריילי; 17: איגרוף; 18: החוויטוטו; 20: מני הבלגן; 21: אם הבנים; 22: חטיף

השבועון לצעירים
מעריב לנוער

15% הנחה מיוחדת

פרס אישי חינם לכל מנוי

יש לך דרך יותר טובה לחנך את ילדיך?

חתום למענם על שבועון הנוער הישראלי

השבועון לצעירים
מעריב לנוער

חשוב על היתרונות:

- אתה נותן לילדך עתון חינוכי, מרתק ומומלץ.
- אתה נהנה מהנחה ממשית של 15%.
- אתה מקבל את השבועון לביתך בדואר מדי שבוע ללא תשלום נוסף.
- אתה מקבל חינם את הירחון "פופ 87'"
- ואתה תקבל פרס אישי חינם – ספר יפהפה במתכונת אלבומית.

אולם הפרס העיקרי יגיע לביתך מדי־שבוע: עתון גדול, יפה, חינוכי ומומלץ, הכולל חומר־עזר לימודים.

גזור, מלא ושלח עוד היום

השבועון לצעירים
מעריב לנוער

תלוש חתימה

□ מנוי חדש
□ חידוש מנוי קיים

מספר המנוי במקרה של מנוי קיים

לכ' מחלקת המנויים,
"מעריב לנוער", ת.ד. 20037 תל־אביב 61100
הריני מעביר לכם צ'ק/המחאת דואר על סך ‎–.75 ש"ח כדמי מנוי לשנה אחת על "מעריב לנוער" כולל אריזה ודמי משלוח הפרס לביתי.
(המחיר כולל מע"מ).

שם המשפחה: ....
שם פרטי: ....
כתובת: ....

בלם גבוה, פרופיל נמוך

להפועל פתח־תקוה יש בלם אחד, בגובה של כדורסלן, שתמיד מתבלבלים בינו לבין חלוץ הקבוצה: השם דומה, אבל ניר אלון הוא ניר אלון • כשהנבחרת של כדורגלנים ישראלים לחו"ל הולכת לנחשול, יכול אלון לומר "אני כבר שיחקתי שם" – כשהיה ילד, בקבוצת הכוכבים בווינה, שם שהתה המשפחה • בחור טוב, מקצועי: אין טענות, אין בעיות, העיקר העבודה הקשה והצלחת הקבוצה • אוהביו אומרים – הוא צריך להיות בנבחרת, הוא? – סבלני • בינתיים לומד באוניברסיטה, שילוב נדיר במקומותינו

ניר אלון והמחשב: החתימה על הטופס היתה של אדם מבוגר, לא של ילד...

אלי קמיר

אם הייתי צריך לראיין מישהו, ניר אלון ודאי לא היתה בחירה מוצלחת בשבילי. או ככה, טענות אין לו, תיסכול אף פעם לא היה חלק ממנו, שערים הוא לא מבקיע וללכלך הוא לא ילכלך. זהו. חוץ מזה, ולמרות הכל, הוא משהו. משהו שונה, משהו מיוחד. תיוג קצר לאברהם גרנט למשל, יסביר בדיוק את המשפט האחרון. לא סתם יסביר, ינתח, ישווה, ידגים ויביא מסקנות. אוהב את ניר, אם מותר לומר, מעריץ. איל בגלייבטר לא רחוק מאברהם. חוץ מהם יש עוד רבים, רבים מאוד. בגלייבטר: "ניר זה משהו. תופעה. עוד לא נתקלתי בבחור כמוהו".

בן 24, יליד קרית־חיים. בהפועל פתח־תקוה נקשר שמו ליציבות. הכותרות, אלה שכבר מגיעות לפתח־תקוה, מדברות על־פי־רוב בשבחו של ניר האחר, לוין. זה שמבקיע, שנותן את השואו. זה לא מפריע לו. מי שמכיר אותו מאמין.

פתאום התגלה הכרטיס במכבי

את הדרך התחיל דווקא מעבר לכביש, במכבי. "התאמנתי שם חצי שנה והחלטתי לעבור. לא יודע למה, יכול להיות שבגלל החברים. כשהגעתי להפועל, גיליתי לפתע שיש לי כרטיס ליגה במכבי. אחרי חצי שנה של מאבקים שוחררתי". עבר להפועל. לא הרבה זמן הספיק לרוץ לצלילי המשרוקיות האדומות, וההורים החליטו לעבור לגור בווינה. מה שיכול להרשות לעצמו בחור בשנות העשרים לחייו, לא מקובל עדיין אצל ילד בן 12. ניר הצטרף להוריו וטס לאוסטריה. "כשהגענו, רציתי מאוד להמשיך לשחק כדורגל. בשלבים הראשונים הייתי באוסטריה, וינה, אך זה היה רחוק מדי מהבית. יותר מאוחר הצטרפתי לקבוצת 'וינה אינטרנשיונל'".

"בשביל ילד לא כדאי לריב"...

סיפור העברתו של [illegible] ממכבי להפועל פתח־תקוה, הוא סיפור מעניין. עמנואל אופיר, [illegible] לכל התהליך מספר: "ב־197[illegible] הייתי יו"ר מחלקת הנוער. יום אחד צפיתי בקבוצת הילדים, [illegible] משך את עיני באופן מיוחד. ניגשתי אליו, ונתתי לו טופס של כרטיס ליגה. שאלתי אם שיחק [illegible] לא חתם על שום טופס. לאחר [illegible] עליו [illegible]

[illegible]

שלוש שנים שיחק ניר אלון כחלוץ או קשר במועדון החוכבים מווינה. כשחזר ארצה, בגיל 15, לא מצא את מקומו במרכז השדה, ויוסי רוזנצוויג, מאמנו, ולימים מנהל קבוצת הבוגרים, העבירו לעמדת הבלם הקדמי. "לקח לי בין שנה לשנתיים לקבל בחזרה את הרגש לכדור. כשזה הגיע, הכל הלך מצוין". לבוגרים הוא עלה ב־1980, כשאמציה לבקוביץ' אימן את הקבוצה. התלבש במשחק נגד מכבי יפו, אך לא שיחק. שנה מאוחר יותר, כשבועז קופמן החליף את יצחק שניאור המתפטר, החל ניר את דרכו בקבוצת הבוגרים של הפועל פתח־תקוה. אברהם גרנט זוכר את הרגע הזה היטב: "זה היה דרבי. ביציעים היו 5,000 צופים, והמתח היה בשיאו. ניר עלה לשחק כאילו הוא שחקן ותיק ומנוסה. כבר אז היה ברור איזה שחקן הפועל הרוויחה". המנהל באותם ימים, ומי שליווה את ניר לאורך כל השנים, עמנואל אופיר, מספר: "בהפועל פתח־תקוה הוחלט אז לבנות קבוצה. כל התהליך החל מבחור בשם ניר אלון. ידענו שרק עם בחורים כמוהו נוכל להוציא את הלא טובים מהקבוצה. אני זוכר, עוד כשהיה צעיר, הקרין מנהיגות. מן מנהיגות כזאת, בלי לדבר. ניר הוא טיפוס של קפטן, גם בלי הסרט על היד.

מקום טבעי בהרכב הראשון

אין לניר בעיות הרכב. בעצם, אף פעם לא היו לו. גיורא שפיגל אמר פעם: "שחקן טוב לא צריך לחכות לשבת כדי לשמוע שהוא בהרכב. הוא יודע שהוא שם". ניר יודע. "ברור שכל משחק אני בא בשביל לשחק. למרות זאת; זה עדיין תענוג גדול בכל פעם שהמאמן מקריא את ההרכב ואני שומע את שמי. אפשר לומר שאני מצפה לרגע הזה כל פעם מחדש. זה היופי בכדורגל".

משחק כדורגל קודם כל בשביל ההנאה. כסף בא כשיקול משני, פרסום בכלל לא בחשבון. חברים קרובים שלו מספרים, כי אביו רק מחכה לרגע שיצטרף אליו לעסקים. יש לו, לאבא, מה להציע לניר. אבל כרגע הבחירה נופלת על הכדורגל. לעסקים משותפים עם האבא יש עוד זמן, תמיד יהיה זמן. קריירת הכדורגל מנוצלת היטב לרכישת השכלה גם בתחום האקדמי. השנה הוא מתחיל את השנה השלישית בלימודי מדע המדינה באוניברסיטת תל־אביב, ההמשך, כך על־פי התכניות, יהיה תואר שני במינהל עסקים. "זה שילוב מצוין – לימודים וכדורגל".

גבוה (1.96 מ'), בריא־גוף. "אני חושב שרק יצחק נעמן יותר גבוה ממני בליגה". מנצל היטב את המימדים שלו. מאמני עבר שלו מספרים, כי כשהגיע לארץ, התקשה לבצע דברים שלילדים נמוכים קל לעשות. לא נכנע. נתן עוד חיזוק לאימרה הבנאלית שאין דבר העומד בפני הרצון. "היו לי הרבה בעיות. עבדתי קשה מאוד על מהירות, זריזות, טכניקה. כוח־רצון לא נמדד בדיבורים. יש הרבה מאוד היבטים הכלולים בכוח־רצון". היום הוא נכס לקבוצה. קודם כל בצורת משחקו. שחקן קבוצתי טהור. שולט מצוין בכדורי גובה, מתקל מעולה, בועט בשתי רגליים. כשאברהם גרנט מדבר על היתרונות של השחקן שלו, הדברים מתחילים אצלו עוד הרבה לפני כר הדשא: "ניר הוא שחקן מקצוען, קודם כל בגישה שלו. אחד השחקנים הבודדים בארץ שמבין איך להתנהג באמת כמו מקצוען. יודע לחיות נכון, לטפל בעצמו. נותן את ההרגשה כאילו ברור לו שהוא צריך לתת תמורה עבור כל שקל שהוא מקבל. תענוג לעבוד איתו". חברו־יריבו, איל בגלייבטר, מוסיף: "ניר רציני מאוד, עושה הכל ביסודיות. ראיתי אותו מתאמן, ואני חייב לומר שמעטים השחקנים שעובדים כמוהו. עם קצת מזל, הוא יגיע רחוק". אבל ניר לא מתרגש. יודע היטב שכל מיני מילים יפות הן לא הערובה האמיתית. זו נמדדת בזיעה, הרבה זיעה: "אני עובד הרבה על זריזות. בהחלט יש לי מה לשפר בתחום הזה".

נבחרת לאומית? – יש סבלנות

ההופעות היחידות שלו במדים לאומיים היו אצל אליעזר שפיגל בנבחרת העתודה. שיחק שם יחד עם מנשה שמעונוב. "זה היה שילוב מאוד מעניין. מנשה שיחק בלם אחורי ואני קידמי. הרגשתי שאני מסתדר איתו מצוין. היה תענוג יחד". בנבחרת הלאומית עדיין אין לו הופעות. איל בגלייבטר יצביע קודם כל על העובדה כי עצם היותו של ניר בלם בקבוצה קטנה – סיכוייו להגיע לנבחרת יורדים. אברהם גרנט, באופן טבעי, מסרב להתייחס לטענתו של איל, וקובע: "ניר זה שחקן שצריך להיות בנבחרת. זהו". אם בוחנים את העניין באופן אובייקטיווי, אי־אפשר שלא להתייחס לפציעות הטורדניות שהיו נחלתו של הבלם המוכשר בשנתיים האחרונות. כל הנושא הזה של הנבחרת מעסיק את ניר, אך לא יותר מדי: "אמרתי כבר בכמה הזדמנויות, שחשוב לי להגיע לנבחרת, אבל בטח לא דרך פרסומים בעיתון. אני מאמין שההופעה בנבחרת עוברת דרך ההצלחה בקבוצה. גם שחקנים מקבוצות קטנות יכולים להגיע למדים הלאומיים. צריך התמדה ויציבות. אם אני צריך להגיע לשם, אין ספק שזה יקרה".

עמנואל אופיר אמר בכמה הזדמנויות שהוא לא רואה את הפועל פתח־תקוה בלי ניר אלון. "זה לא יילך פשוט". ניר לא מכיר את הדברים האלה. זה נראה לו יומרני מדי. בכל אופן, תכניות לעזוב עדיין אין לו, גם לא לבלגיה... "אין לדעתי סיכוי שאעזוב את הפועל פתח־תקוה. קודם כל, יש לנו קבוצה טובה. אני קשור למועדון מגיל צעיר, ואצלי קשר לא מתנתק ביום אחד. אני סבור ששחקן כדורגל צריך להחליף מועדון רק כשהוא מרגיש שמיצה את עצמו, שאין לו מה לתרום. אני, בפתח־תקוה, עדיין רחוק מזה". כשלוחצים אותו על יציאה לחו"ל, הוא מוסיף: "אין הרבה סיכויים שארצה לצאת. נכון שאירופה מעניינת כל שחקן, ואם יהיו הצעות, אשקול כל מקרה לגופו. קודם כל חשוב לי להרגיש בתוך תוכי שאני אכן טוב. כל זמן שזה לא יקרה – שום הצעה לא תפתח אותי". ■

[illegible]

צילומים: עודד קלמן

קליע בקוטר 10 שניות

אלכס דורון

מיהו האדם המהיר ביותר בעולם כיום? יתכן שהתשובה לכך תינתן כבר בסוף החודש, על המסלול האדמדם של האיצטדיון האולימפי ברומא, באליפות העולם באתלטיקה.

על ארגני הזינוק אמורים אז לכרוע ברך האמריקני קארל לואיס, הקנדי בן ג'ונסון והבריטי לינפורד כריסטי – שלושה טילים שחורים, שכל אחד מהם כבר חושש מאוד מחברו־יריבו.

לינפורד כריסטי הכריז בימים אלו: "אני מקדיש את כל חיי, כדי להיות האדם המהיר ביותר עלי אדמות". המומחים מעריכים כי לאלוף אירופה בריצת 100 מטר, שהוא גם השיאן הבריטי – היכולת ונחישות ההחלטה לעשות זאת.

יריב עיקש לשני הקליעים

הזמן שקבע בתחילת יולי בבודפשט – 10.03 שניות – עשוהו ליצור האנושי המהיר ביותר שהאי הבריטי יצר אי־פעם, והעמידו מיד בשורה אחת עם שני יריביו העיקריים על התואר הנכסף. הוא עושה רושם של אתלט עקשן, שלא יוותר לחלקיק שניה, עד שיכבוש את הפיסגה העולמית. כראיון לתקשורת בלונדון הכריז: "אינני פוחד מאיש. מכירים בי עתה כאצן מהמעלה הראשונה, וזה הוסיף לא מעט לביטחון העצמי שלי". העיתונאים מיהרו להרגיש: "הבחור נכנס עמוק־עמוק לביונס".

בן 26, 1.89 מטר גובה, חבילת שרירים משורגים ועוצמה אדירה ברגליים – כזהו כריסטי. ברומא ייבחן כוחו האדיר מול מי שכונה לפני שלוש שנים "הקליע האנושי" וגם "יורשו של ג'סי אוואנס האגדי" – הלא הוא אלוף העולם הנוכחי והמנצח האולימפי קארל לואיס, שירד מעט מנכסיו השגיים בעת האחרונה. כן יהיה לידו גם בן ג'ונסון, מלך המסלול של חבר העמים, ובעל הזמן הטוב ביותר, אי־פעם, במסלול בגובה פני הים.

קארל לואיס זכה בשלוש מדליות זהב באליפות העולם הקודמת, לפני ארבע שנים, ובעוד ארבע, כעבור שנה, באולימפיארת לוס־אנג'לס. אבל כריסטי לא מהסס לקרוא תיגר על יריבו והכריז: "הוא לא מדאיג אותי, הוא גם לא מעניין אותי"...

ההכרזות הללו מחממות את האוירה – והתקשורת חוגגת. כמו לקראת קרבות האיגרוף הגדולים של השנים האחרונות, כמו לפני התמודדויות הכדורגל המסקרנות ביותר של הדור.

אלא שלואיס כבר גבר על כריסטי, לפני כשלושה חודשים במדריד, והבריטי למד להכיר את גבו. 60 מטרים ניהלו השניים דו־קרב חזיתי, עד שכריסטי נכנע. אלא שהוא הכריז עתה: "זה הספיק לי כדי לדעת שאני מסוגל להתמודד עמו כהלכה, אך אני צריך להיות בשיא הכושר".

חושש בעיקר מבן ג'ונסון

ממי הוא בכל זאת חושש? – מבן ג'ונסון, שניצח את כריסטי בעימות על מדליית הזהב במשחקי חבר העמים בקיץ שעבר, ושמצוי כיום בנסיקה גדולה לקראת שיא הכושר שלו. "הוא האיש שעלי לנצח, וכפי שהדברים נראים לי עתה, אין סיבה שלא אצליח", הוסיף לינפורד שמן למרורה.

לשני המטאורים החמים של עולם הריצות הקצרות – קארל לואיס ובן ג'ונסון – הצטרף בשנה האחרונה אצן בריטי כצלע השלישית למהירי עולם: הבריטי לינפורד כריסטי ■ כולם מצפים אמנם לעימות הישיר בין השלושה, שעתיד להתרחש באליפות העולם באתלטיקה, ברומא, בסוף חודש זה, אך ישנם מומחים לא מעטים הצופים כבר היום כי לכריסטי נתונים בסיסיים עדיפים לבכורה ב־100 מטר ■ לואיס וג'ונסון כבר מותחים שרירים

המומחים מעריכים כי לכריסטי עדיפות פיסית על בן ג'ונסון; הקנדי נמוך ממנו, כבד יותר במשקל ועם מסת שרירים גדולה, מול קלילות התנועה של הבריטי, המצטיין גם בפסיעה גדולה יותר ובכוח פריצה. אך העניין הזה חייב להיבדק רק בעימות ישיר ביניהם, ובעימות־שיא מהסוג שצפוי ברומא.

כדי להתייצב, גם פסיכולוגית, בעמדה שוות־ערך ללואיס, ובעיקר לג'ונסון, חייב כריסטי לרדת במהלך השבועות שנותרו עד רומא מ־10 שניות. עד כה לא הצליח בכך. הסבריו – מזג האויר אינו מאפשר זאת.

אם בכל זאת יצליח כריסטי לנפץ את ה"מחסום המכושף" של עשר השניות, והדבר אפשרי כנראה רק במסלולים אירופיים אחרים ולא באי הבריטי – הוא יצטרף לחבורת העלית של אצני תבל, שבה רק שישה מיוחסים שעשו זאת. שיא העולם, להזכירכם, עומד על 9.93 שניות, ונקבע לפני ארבע שנים בידי קאלווין סמית, בגבהי קולוראדו ספרינגס. ג'ונסון השיג בקיץ שעבר 9.95 שניות – הזמן הטוב ביותר בגובה פני הים. כן עשו זאת קארל לואיס, ג'ים היינס ומל לאטאני. לואיס עדיין רץ. היינס פרש זה מכבר, ולאטאני חזר עתה למסלול, לאחר ניסיון מתסכל בפוטבול האמריקני. יריב אפשרי אחר לשלישיית הקליעים הזו, הוא הניגרי צ'ידי אימו, שבארבעה עימותים עם לינפורד כריסטי, עד כה, ניצח בכולם. אסור גם למחוק כליל את סיכוייהם של האיטלקי פייטרו מניאה, שגם לו יש עוד מה לומר, ואפילו שיאן אירופה, הפולני מאריאן וורוניץ, שגם הוא מסתובב ליד 10 השניות, רק שטרם ירד מהגבול העביר הזה.

המומחים נוטים להעניק ללינפורד (לין) כריסטי יתרון על האחרים, משום שגילה התקדמות ושיפור מרשים במיוחד בעת האחרונה.

עימות שידליק את רומא

מכאן, שאם לא יופיע לפתע משום־מקום איזה כוכב שביט, שאיש לא העריך שהוא קיים – העימות המשולש הזה, בין לין, לואיס ובן, ידליק את רומא.

לינפורד לא היה מוכר לפני שנה בלבד, אלא למעטים, אפילו בבריטניה. אלא שבשתי תחרויות שנערכו במדריד במארס ובאפריל אשתקד, דילג – אם לא נסק כמטאור אדיר – מהמקום ה־200 בעולם למקום השלישי־רביעי, ועכשיו הוא יכול לטעון גם לכתר. באנגליה מדברים עליו עתה בסופרלאטיווים, ומשווים אותו לגדולי המסלול של האי הבריטי בכל הזמנים, היהודי הרולד אברהמס ("מרכבות האש"), המנצח האולימפי של 1924, ואלן וולש, גיבור הזהב של מוסקווה 80'. אלא שלאברהמס, יש לזכור היטב, היו בשעתו מעט מאוד יריבים, ואילו וולש לא נאלץ למתוח את שריריו נגד האמריקנים שהחרימו את משחקי מוסקווה.

יש קוי דימיון רבים בין לינפורד לבן ג'ונסון. שניהם ילידי ג'מייקה, אלא שהוריו של הראשון היגרו ללונדון, ושל האחר – לקנדה. לינפורד הוא הילד הרביעי במשפחה שמנתה שבעה. כשהיה בן שנה, עזב אביו את ג'מייקה, כדי לחפש לעצמו עבודה באנגליה. כעבור שנה הצטרפה אליו האם, והשאירה את לין עם סבתו, עליה הוא מדבר בהערצה. עד גיל 16 הוא היה כה רזה, עד שחשבוהו לפליט רעב מביאפרה. צמיחתו ונסיקתו החלה בגיל 17. אז היה סגן אלוף בתי הספר התיכוניים בבריטניה. הוא לא התייחס ברצינות לאימונים, בא למסלול, פשט את בגדיו, רץ והלך לדרכו... יתכן שזו הסיבה לכך שהוא מגיע רק עתה לשיאו, בגיל מאוחר יחסית (26).

מלחמת חורמה בנגע הסמים

מכתב נזיפה ממאמנו, רון רודאן, על שהחליט ליטול חופשה, ולא שב לאימונים סדירים אחר ניצחונו במדריד, אשתקד – משך אליו את תשומת־לב התקשורת בבריטניה. המאמן כתב לו – ונתן לכך, בכוונה, פומבי רעשני מאוד – "אם לא תבוא מיד, מוטב שלא תחזור אלי לעולם". לינפורד כריסטי הבין את הרמז, ומיהר להגיע למחנה האימונים באיים הקאנאריים, מקום אהוב במיוחד על אתלטי בריטניה, בעיקר בגלל תנאי מזג האויר הנוחים. "הם (ג'ונסון ולואיס) חייבים לסבול ממני ברומא, כפי שאני סובל מהם עכשיו, באימונים הקשים שלי", אמר לינפורד לפני כמה ימים לכתב של הבי.בי.סי, כשנשאל מהי עמדתו לגבי שימוש בסמים, הכריז: "אני מתנגד טוטאלית". השאלה הופנתה אליו לא במקרה, כיוון שהיו כמה עיתונים שהעלו חשדות שהוא משתמש בסמי מרץ ותכשירים אסורים אחרים על ספורטאים, אחרי שקיזז בחודש אחד ארבע עשיריות השניה מהישג השיא שלו. הוא דורש, בעקביות לדבריו, לקיים בדיקות סמים לכל האתלטים בעולם, בכל תחרות, ולפרסם את רשימת הנקיים – כדי שממנה תתגלה, באורח טבעי, רשימת המכורים לסמים מקרב ספורטאי הצמרת בעולם.

יתכן שזו השיטה הטובה ביותר להילחם בתופעה החמורה ביותר המאיימת על הספורט. ■

בעמוד הימני – לינפורד כריסטי – הטוען לכתר, המומחים אומרים, עם פוטנציאל גדול. מימין: קרל לואיס (מימין) בעימות ישיר עם המתחרה השלישי על ההגמוניה העולמית – הקנדי בן ג'ונסון.

חתואל פותח את סגור ליבו

יצחק חתואל, אלוף הסייף העצור בעניין "קשר ההרואין הצרפתי", מספר על מה שעובר עליו בימים אלו ■ על תנאי מעצרו, על כך שאין מאפשרים לו להתאמן, למרות המלצת שופט ■ על תקוותו להופיע באולימפיאדת סיאול ■ ראיון בלעדי ל"מעריב"

יונתן הללי

אלוף ישראל בסיף יצחק חתואל איננו מתאמן חודשים אחדים. מבחינת הכושר הגופני והספורטיבי, הוא מצוי עתה בשפל המדרגה – בעקבות החלטת שרות בתי הסוהר שלא להענות להמלצת השופט המחוזי החיפני דוד גרשון, לאפשר לו אימונים סדירים בין כותלי בית המעצר "קישון" שבחיפה.

חתואל, 24, נמצא בימים אלו בעיצומו של משפט בו הוא מואשם שעמד בראש רשת "קשר ההירואין הצרפתי", שעמדה לייבא לישראל מאות גראמים מהסם, המכונה "המוות הלבן".

בעקבות חליפת מכתבים ממושכת, נאות חתואל לפתוח את סגור ליבו ולספר בראיון בלעדי ל"מעריב" על מה שקורה עימו. זה הראיון המקיף הראשון שהעניק מאז נעצר, לפני כמה חודשים.

"התיצבתי במשטרה מיד כשנודע לי כי מחפשים אותי. עוד באותו ערב נעצרתי. הייתי המום – אם כי לא מודאג מאחר שידעתי שאשתחרר בקרוב...", סיפר חתואל.

מחשבות וחרדות

– אתה נמצא כאן כמה חודשים. איך מעבירים את הזמן בכלא?

"אני נמצא בחדר קטן עם עוד חמישה אסירים. חם מאוד. שלוש ארוחות ביום, שהמרכיב המרכזי בהן הוא לחם. ירקות הם מיצרך יקר וגבינה אין רואים כל יום. שעה ביום מגיע לי לטייל בחצר בית-המעצר. יתרת הזמן מבלים בחדר האפרורי. הימים ארוכים והלילות – עוד יותר. אני מוצא עצמי במצב של חוסר עשייה, עם הרבה זמן פנוי למחשבות, לחרדות ודאגות. אני מדמיין לעצמי נוסע ברכבת שדוהרת במהירות עצומה לכיוון לא ידוע ואין אפשרות לרדת".

– איך מתייחסים אליך?

"היחס כאן, בדרך כלל, הוא פועל יוצא של יחסך לסובבים אותך – אסירים כסוהרים. לא מרגיש מופלה לרעה. נוהגים בי על פי כללי בית המעצר. אני מכבד את הסוהרים והאסירים וזוכה לאותו יחס".

– ובמשך היום מה אתה עושה?

"בבית-המעצר אין סדר יום מיוחד לספורטאי. התרשמתי שבשרות בתי הסוהר לא מודאגים מכושרי הגופני המתדרדר מיום ליום. קיימת המלצה של שופט לבוא לקראתי בעניין האימונים. פעלתי למימושה באמצעות סניגורי, עו"ד דוד יפתח ומשה מרוז, אך עד כה ללא הצלחה. בשרות בתי-הסוהר אומרים שהבקשה נידונה ובתנאים הקיימים בבית המעצר, אמרו לי, לא יוכלו לעזור לי. הוסיפו שאם אורשע בדין – יעזרו לי בתקופת המאסר. הם לא מבינים שמטרת האימונים היא לשמור על כושר סביר, כך שכאשר אשתחרר בקרוב, בעזרת השם, נקודת הזינוק שלי תהיה משופרת".

יצחק חתואל (מימין, בדו-קרב אימון בנבחרת): החלום – להשתקם במהרה

בלעדי – הרמה ירדה

– חושבים גם על סיאול?

"מטבע הדברים ספורטאי טוב הוא אופטימי ואני מאמין בכל לבי שהמשפט הזה יסתיים בזיכוי ואז אחזור לאימונים סדירים ולשורות הנבחרת, הנמצאת בהדרדרות מאז העדרי. אפיח בה רוח חיים חדשה ויחד עם מאמני, אחי חיים חתואל ובשיתוף היחידה לספורט הישגי, נעלה את הנבחרת הזאת, שכבר הוכיחה עצמה בעבר, לשיאים שלא ידעה כמותם. עצם נוכחותי מעלה את הרמה ואת המוטיוואציה ובעיקר עושה את הסיכוי להשתתף באולימפיאדת סיאול, כקבוצה, למציאותי".

– כיצד אתה רואה את התקדמות הענף בלעדיך?

"להערכתי, העדרותי הזמנית השפיעה בשני מישורים: במישור הארצי – הרמה ירדה באימונים ובתחרויות. המוטיוואציה של הסייפים הכבירים פחתה במידה ניכרת וזאת משתי סיבות: העדר האופציה לנצח אותי בתחרויות והסיכוי להגיע לאולימפיאדה בלעדי, כמעט אפסי. במצב זה, נראה לי שהקבוצה ברמתה הנוכחית לא תוכל לשחזר את ההישג מאשתקד, כאשר זכתה במקום התשיעי באליפות העולם בבולגריה. עובדות אלו ידועות הן לספורטאים והן לעסקנים".

– מה דעתך על הישגו של אודי כרמי?

"כרמי סייף מצויין. אני משוכנע שיצליח, אבל אני משוכנע עוד יותר שאני והוא יכולנו להגיע רחוק".

– אם תזוכה במשפט, כמה זמן יקח לך כדי לחזור לכושר?

"שוחחתי עם מאמני בנושא זה והוא הודיע לי שהוא מוכן לעמוד לרשותי בכל זמן ומקום שארצה. בתנאים אלו אני מעריך שבעבור שלושה חודשים רמתי תשתפר בצורה משמעותית, אולם, אגיע לשיא יכולתי רק לקראת המשחקים האולימפים בסיאול, בקיץ 1988".

מחזיקים אצבעות

– השהייה הממושכת בין כותלי הכלא השאירה לך חברים או שאלו נטשו אותך?

"יש חברים שלמדו איתי ארבע שנים בתיכון ויש חברים ששירתו איתי בצבא שלוש שנים. ספורטאים מכל הענפים ובמיוחד בסייף, שנסעו איתי לתחרויות בינלאומיות לחו"ל. כולם הכירו אותי היטב וידעו שהתדמית שנוצרה לי בעקבות המעצר וההכתבות שפורסמו, אינה מתאימה לי כלל וכלל. לכן, כל החברים קיבלו את כל הפרשה בתדהמה. אני רואה את רובם בישיבות בבית המשפט. יש שמתכתבים איתי ויש שנוהגים לשמור על קשר דרך משפחתי ועוקבים בדאגה אחר המשפט. באשר לספורטאים וחברי מועדון הנבחרת – כולם מחזיקים לי אצבעות, כדבריהם, ורואים בי עדיין מרכיב חיוני בקבוצה הן מהבחינה החברתית והן המקצועית".

– ובאיגוד הסייף עוד מתעניינים בחתואל?

"מאחי חיים, ידוע לי כי שואלים לשלומי ומתעניינים בהליך המשפטי. כולם מקווים לטוב בשבילי – וטוב בשבילי פירושו, כך אני עדיין מאמין, טוב לספורט בישראל".

– בסך הכל, חתואל, היתה לך שנה קשה...

"אני רואה אותה כשנה מעורבת בהתרחשויות. את חלקה הראשון איפיינו שלושה אירועים מרכזיים: זכייתי במקום השני בגביע רומל בפאריס; מקום תשיעי באליפות העולם לקבוצות בבולגריה, ובחירתי לספורטאי השנה. חלקה השני מהווה פרק עצוב ומאכזב בחיי. אני ובני משפחתי נאלצים לסבול יסורים קשים שאינני מאחל לאיש. זוהי שנת השקר והעיוות, אך גם שנת התקווה והתהילה".

– וחלומות עוד יש לך?

"לקום מחר בבוקר עם שיר חדש בלב. לעבור לסדר היום, להפשיל שרוולים, להתחיל במלאכת שיקום ההריסות ולהקדיש כל כולי להכנות לסיאול. להגיע לאולימפיאדה ולהביא הישג, שכמותו עוד לא ידע הספורט הישראלי. זאת תהיה תשובתי לאלו שכה להוטים להפילני כאילו הייתי האדם המסוכן ביותר לציבור. אני מתגעגע הביתה ורואה עצמי בתוך, המשפחה חסרה לי. אני יודע שכאן אין זה מקומי. אני משוכנע שהיום שבו אצא לחופשי – קרוב". ■

רוני קלוגר מפ"ת, המדורג בדאן 3 בקאראטה־דו, מקנה מן הידע העשיר שלו להונגריה, שם ראוהו בן יועץ ומפקח, שופט ומורה לדור חדש של ספורטאים ■ "אני רואה בכך ייצוג לישראל. תפקיד של שגריר בתחום הספורט", אומר הפתח־תקוואי בן ה־36

אלי קמיר

הוא לא איש פוליטי וגם לא שייך בשום צורה שהיא לטוטו. לא מהמר. בכל זאת הוא חלק מהספורט במדינה הזאת. החלק שמקדם את הספורט – שירות מהסוג של מנסרורף ומכבי ת"א כדורסל. זה שמאפשר להניף את הדגל שלנו, בגאווה, בעוד כמה מקומות על פני כדור הארץ.

רוני קלוגר, 36, תושב פתח-תקווה, מרכז הקורס למאמנים מוסמכים במכון וינגייט ורב-אמן בקאראטה. בשפת הענף הזה, קוראים לו שיהאן. רק מרשימת התארים שלו, אפשר לפתוח ארכיון, תארים באנגלית וביפאנית. בארץ יש לו אלף חניכים, ב-15 סניפים. חוץ מזה הוא גם ראש הקראטה-דו בכל אירופה.

לא מכבר חזר מאליפות העולם שהיתה בהונגריה, בה ייצג את ישראל כשופט ראשי, ניהל גם קורסים והשתלמויות. עוד קשר עם מדינה שעד כה היתה נעולה בפנינו.

מאמן הכושר של נבחרת הכדורגל הרומנית, שביקר השנה בישראל, בעצמו מומחה בקאראטה ובעל שם עולמי בענף, ביקש ללמוד על הרמה בישראל. "הזמנתי אותו למועדון שלנו, לצפות כיצד אנו עובדים. הוא התלהב ממה שראה, והבטיח לארגן הזמנה רשמית לאליפות העולם בהונגריה. וזו אמנם הגיעה.

"המארחים ביקשו שאדגים – וההדגמה נערכה בבי"ס לויטרינריה בבודפשט. 300 הונגרים התקבצו שם, האימון לדוגמא זכה להדים רבים וגרר הזמנה לעוד שלושה כאלו. כך נוצר הקשר – שמעתה הוא קבוע".

כחלק מהקשר הזה מונה קלוגר יועץ להתאחדות הקראטה ההונגרית. בשובו לישראל, מצא כבר הזמנה חדשה. ההונגרים, ששמעו על מחנה האימונים

אותם להשתמש בכלי נשק מסורתיים".

בעקבות ההצלחה, מיהר איגוד הקאראטה ההונגרי להוסיף לו עוד מינוי: שופט ראשי של אליפות הונגריה.

עכשיו הוא בארץ. סדר יומו מתחיל השכם בבוקר ואת חליפת הקאראטה הוא מסיר מעליו רק בעשר בלילה. "אני מתאמן כמה שעות ביום, פעיל בווינגייט, מאמן, כותב ספרות הדרכה, מרצה. מוניתי לא מכבר כמדריך יועץ ומפקח של איגוד הקאראטה העולמי, במקצוע הנונ'רדריר".

בקרוב יגיע למועדונו מדריך מתלמדי מהונגריה, שיעשה כאן כמה חודשים. קבוצה נוספת של הונגרים תגיע באוגוסט הקרוב לשוויץ, שם ינהל רוני קלוגר מחנה אימונים בינלאומי.

המרכז הבינלאומי של מקצוע זה בקאראטה, נמצא בדרום-אפריקה. "הגעתי עתה לשלב שבו חשוב לי להעביר את כל מה שאני יודע, לאחרים. מיציתי עצמי בכל מה שקשור בתארים ותחרויות. שבע שנים הייתי אלוף האלופים בקראטה-דו,

בשיעור נשק לעיני 600 הונגרים

רוני קלוגר (שלישי מימין) בטקס [illegible]

מה אמר הסורי?

באליפות העולם בהונגריה, פגש קלוגר כמה מנציגי מדינות ערב – מעיראק, מצרים וסוריה. "בקיצור, מכל אוייבינו-שונאינו וגם ידידנו החדשים".

את ארוחת הבוקר שלו סעד, למשל, עם שני סורים. "נוצרו עמם יחסים נחמדים מאוד. נפגשנו בכל האירועים, בארוחות ובמעלית. כולם היו נחמדים אלי, חוץ מהעיראקי, שהתעלם מקיומי. עם הסורי אפילו החלפתי מדבקות. יום אחד אמר לי בחיוך: 'תדע לך שאנחנו חברים. מחר מגיעים עוד נציגים מהמשלחת שלנו וייתכן שלא אוכל עוד להמשיך ולשוחח איתך. אל תיקח את זה באופן אישי'".

המעבר לעיר הגדולה

את שנתו החמישית בארץ הקודש יעשה ג'ונתן דלול בעיר העברית הראשונה ■ אחרי ארבע שנים בפרובינציה הצפונית של הפועל חיפה, עשה את הסוויץ' הגדול להפועל תל־אביב – השנה קבוצה בעלת הרכב יומרני לאליפות ■ שחקן נשמה בלי מרכאות, בוודאי לא במתכונת הזרים שהולכים לשתות בפאב גם לאחר הפסד ■ מתאזרח שגם תרם שנה בצה"ל, מרגיש כאן נוח ■ בעיר הגדולה יוכל להשתטח על הפארקט עם תמורה של ממש ■ בינתיים הוא גם עוסק על ספר

צילום: רמי אנגלמן

שאול לילוב

משחק אחד מהעונה שעברה יישאר חקוק בזכרוני יותר מהשאר. ג'ונתן דלול התארח עם הפועל חיפה בנתניה, מול אליצור, באחד המחזורים האחרונים, למשחק משמעותי ביותר מבחינת חיפה.

היתה שם חבורה אמיצה של אנשים שנתנה את כל־כולה, כדי להנחיל לשחורים של אליצור הפסד ביתי ראשון, לא צפוי, סנסאציוני. בחיפה לא חשבו אז על הסנסאציה, אלא על איך להישאר בלאומית. המאבק התנהל עקב בצד אגודל. חמש שניות לפני הסיום עדיין הובילה חיפה בשתי נקודות, אבל אז אתם מתארים לעצמכם מי נכנס לפעולה: הקוסם ווילי סימס, עם סל טיפוסי של שלוש. הכדור עבר לידיו של דלול, ארבע שניות לסיום. לדלול לא בער שום דבר. הוא היה משוכנע שיש לו עשר. צלצול המזכירות הוריד אותו בבת אחת למציאות העגומה.

החיפנים נראו אז יותר המומים מאשר עתה, עת החליט בית המשפט המחוזי בחיפה על שחרורם. אחר־כך אמנם התברר שאותה עונה היה מהמוצלחות בתולדות המועדון, שהעפיל לחצי הגמר בגמר־סל – אבל באותם רגעים נראה המסלול לארצית בהיר למרי.

התגובה הקשה והקיצונית מכל היתה של דלול. הוא תפס פינה צדדית, הליט פניו במגבת, פרץ בבכי מר ודחה את כל המאמצים לעודדו. זה נדיר, מפני שעל כל דלול אחד בוכה יש עשרה זרים אחרים שזכרון ההפסד יפוג מזכרונם עוד בטרם תידוף הזיעה מהגופיה הרטובה, וחצי שעה לאחר מכן, עם הלאגר השישי או השביעי, זה יירד להם עם השתן. התבוננתי בבלונדי הטמפרמנטי בהערכה. הנה שחקן זר שנותן את הנשמה, ולוקח ללב יותר מהנייטיבס.

אלא שהיתה זו טעות, אני מודה, לצייר אז את דלול בצבעים של זר. אחרי שנה רביעית בישראל, דלול (27, 1.94 מ') הפך לחלק מהנוף המקומי יותר מרבים אחרים.

[illegible]

בשבוע שעבר הסתיים פרק חשוב בכרוניקה של הכדורסל בחיפה. דלול עזב להפועל ת"א. חיפה הפסידה את אחד מעמודי התווך שלה, בלי מרכאות. הפועל ת"א הרוויחה מעין מוטי ארואסטי פרטי, אש וגופרית. חיזוק טוב מזה בקונסטלאציות המקומיות לא יכולה היתה הפועל להעלות על הדעת.

לאבן מרסר יתן את ההגנה והריבאונד. קרל איימוס כנ"ל. עמוס פרישמן ירכז. את לינטון טאונס הביאו בשביל לקלוע. לאסוף יורוק, מדי פעם יקלע, יקח הרבה ריבאונד ויסתבך לפרקים בתנועות פלגמטיות. ג'ונתן דלול יהיה הנשמה.

אפשר היה לראות את חלוקת התפקידים הזו בשבוע שעבר, באימון אינטנסיבי בסאונה המיוזעת, האינטימית, של אוסישקין. דלול צלל להציל כדור אובד שברח מעבר לקו החוץ, כאילו הוא עומד למבחן תחת עינם הפקוחה של סופרווייזרים בקורס למצילים. מלוא אורכו על הפארקט. בלי פשרות, אפילו מרובר באימון.

זה כמעט חוק טבע שהצירוף "שחקן נשמה" מעורר הערכה, אבל על־פי־רוב מסתתר מאחוריו כשרון די קטן בכדורסל. המשוואה הזו אינה תקפה במקרה של דלול. על פי ההגדרה דלול שחקן חצי פינה. בהפועל הוא גם יקלע, גם ירכז, גם ריבאונד, גם יתן את הקצב. אם צריך, יגמור משחקים במו ידיו.

ולחשוב שהאיש הזה כמעט התפתח לקאריירה אחרת, כנהג משאית... את האהבה לכדורסל, לספורט בכלל, קיבל מאביו. האב שיחק בשנות השלושים כדורסל ועשה חיל. בגיל שנתיים כבר הותקן עבורו, בביתו בניו־יורק, סל קומפאקטי בגובה סביר. "מי שחי בבית ולא היה אתלט נכנס לצרות", הוא מצטחק. בקולג' ברד־סקינס זכה בפעם היחידה בחייו באליפות, בליגות האזוריות. משנרתה במבחני הכניסה לסאן־אנטוניו ספרס, הלך לאוניברסיטה.

וכאן, האוניברסיטה, הסיפור הלא־פחות מרתק של דלול. למד עיתונאות, רדיו וטלוויזיה לתואר ראשון. ככזה יש לו וודאי כמה הערות על עיתונות הספורט בארץ:

ג'ונתן דלול: לאחר שערך מקומון ונהג במשאית – כותב רומן כמו־אוטוביוגראפי

"לא הייתי רוצה להכליל, אבל בחיפה – זו היתה כמעט מחלה. כתבים מסוימים היו ניגשים ושואלים שאלות על המשחק. תמיד עניתי. למחרת, בעיתון, הופתעתי לגלות כיצד סולפו דברי, במקרה הטוב, או שהדביקו לי דברים שכלל לא אמרתי. הייתי קרוב מאוד להחרימם, אבל אני הרי מכיר את המאטריה – הם כבר היו דואגים להציג אותי באור שלילי, או במקרה הגרוע – להתעלם ממני לחלוטין. יש לי מושג מסוים ביחסי ציבור.

"זה די מגוחך, להידחף מול הפנים אחרי הפסד ולשאול 'איך אתה מרגיש', כדי לסחוט הצהרה לכותרת. זו שאלה בנאלית. ככתב, לא הייתי מנסה לדלות סכסוכים ברגעים כאלה. מספיק שאתפוס כתב פעם אחת בפאשלה כזאת, הוא איתי גמר".

– וחוץ מזה?

"העיתונות בסדר. אינני מרבה לעקוב אחרי הדיווחים. סיפרו לי שרק מעטים מתעלים לכתיבה אינטליגנטית. אני חושב שרק מי שמבין את המשחק, מבין באמת, זכאי לכתוב עליו. אחרת, אל תמתח ביקורת. אל תכתוב: האיש הזה לא מתאמן מספיק, או לא מתפקד כהלכה".

– אילו עיתונים אתה קורא?

ג'רוזלם פוסט והראלד טריביון.

– עברית?

קשה לי לקרוא. אבל מי שיספר לך שלא איכפת לו אם נמתחת עליו ביקורת, ישקר. אם כי, אחרי ארבע שנים, לומדים להתרגל גם לזה".

– השאלה הרגילה, על מכבי ת"א.

על הנייר, הפועל ת"א נראית מצויין השנה. הפוטנציאל רב. אבל לא מספיק שיש כוכבים. נצטרך להמתין ולראות איך נעבוד יחד, כקבוצה. מכבי קבוצה גדולה, אני מכבד אותה. אבל גם אותה אפשר לנצח. מותר לנו לקוות, לפחות".

– אליפות?

אפשרית.

אומרים על הפועל ת"א: העונה או לעולם לא.

מסכים. הרבה תלוי בלאבן, השחקן הדומיננטי. הנה דוגמה למנהיג שאינו חייב להיות כריזמטי".

[illegible]

עכשיו, מה עניין המשאית לדלול? ככה: כשסיים דלול את הלימודים באוניברסיטה, ניסה להתקבל ל־נ.ב.א ולא הצליח. היה קל לוותר בשלב זה, ולהיענות להצעה לערוך עיתון מקומי, אבל חיידק המשחק לא הירפה ממנו. החליט לרדת קצת לאירופה, שם עבד תקופה מסויימת כנהג משאית. יום אחד צלצל בביתו הטלפון. על הקו היה פראן אוהנלן, אז מאמן הפועל חיפה, ששיחק כדורסל בצוותא עם אחיו של ג'ונתן בקבוצת כוכבנים אמריקנית, אשר הופיעה בסבב של משחקים בחסות חברות מסחריות. דלול, חם מאוד לשחק, שאל את פראן אם יש משהו בשבילו. פראן הבטיח תשובה תוך יומיים. למחרת צילצל בשנית ואמר: בוא לישראל. יומיים לאחר־מכן, כבר נחת דלול בחיפה.

"היתה שעת לילה מאוחרת. הכל היה זר ובלתי מוכר. בנמל התעופה בניו־יורק קניתי ספרון על ישראל וחיפשתי היכן נמצאת חיפה. ראיתי נקודה גדולה על המפה, והתייחסתי אליה כאל עיר מרכזית. הסיעו אותי בלילה בעליות הכרמל, אל דירה באחוזה. בבוקר, כשפתחתי את התריס וראיתי את הנוף, אמרתי לעצמי: זה היה שווה. באותה עונה סיימנו במקום הרביעי. זה היה נסיון טוב וקליטה רכה מאין כמוה".

בחיפה קיבלו אותו באהבה. לצד ג'ון ויליס, באררי ליבוביץ', חיים זלוטיקמן וקלפטריק וולס, הטמפרמנט שלו היה שווה זהב. הוא התגייס לצה"ל, ובניגוד למתאזרחים אחרים בני גילו, שירת שנה תמימה, ב... אפסנאות. החליף דגמ"חים בבסיס ליד חיפה. "תחילה הסתכלו עלי השכנים בבניין כעל זר נוסף שבא לעשות כסף בארץ ולברוח. פתאום ראו אותי חוזר אחה"צ הביתה במדים. זה קנה אותם. אי־אפשר להגיד שנהניתי מהסירות, אבל הוא מילא לי חלל גדול ככדורסלן, והציב אותי בתוך מסגרת בריאה. אלמלא כן הייתי קם בצהריים רק לאימון, משתעמם ומתנוון".

– איך תסכם את תקופת חיפה בקאריירה שלך?

היו חבר'ה נהדרים. אהבתי לשחק שם. היתה לי גאוות יחידה, והרגשתי חלק טבעי מהקבוצה. היה איכפת לי ממנה. אימנתי ילדים בקבוצות הילדים של האגודה. אבל לא מצטער שעזבתי. תודה לאל שעשיתי זאת בזמן. זה היה צעד נכון, שניות לפני המשבר. התנאים הניהוליים שנוצרו שם לא איפשרו לי להמשיך. שאלתי את פרקליטי, עו"ד יוסי ליבנה, אם יש צ'אנס לשחרור. הוא הבטיח לברוק. לא היה איכפת לי לאן ללכת, העיקר ללכת. התברר שהיתה התעניינות גדולה של כמה וכמה קבוצות. העדפתי את הפועל".

– מדוע? הרי יכולת לקבל יותר בקבוצות אחרות.

תמיד רציתי לשחק שם. אני בידידות ארוכה עם לאבן ועמוס ואחרים. כסף זה לא הכל. חשובה לי האווירה החברתית. נקבתי בסכום, בהפועל דיברו על סכום אחר, השתווינו. חתמתי לשנתיים שלאחריהם אהיה שחקן חופשי".

– מקומך בחמישיה לא מובטח.

אני יודע. מעולם הוא לא היה מובטח. תמיד היו טובים ממני, אבל הבנתי שכדי לשחק אצטרך לעשות משהו מיוחד. זו הסיבה שאני צולל לכדורים אפילו באימונים. המאמן שלי בקולג' העריך הקרבה כזו. נאמר לי שמוישל'ה ויינקרנץ משחק עם השחקנים שהכי טובים באימונים, ולא עושה חשבון לשמות. מכאן, שהרבה תלוי בי. אם אזייף, לא אפתח, זה ברור".

[illegible]

– אתה יכול להיזכר ברגעים גדולים בחיפה?

שני הניצחונות על חולון, בעונה שעברה. אחרי שניצחנו אותם בביתם, כולם אמרו: הנה הם הולכים לקרוע אתכם בחיפה. אבל ניצחנו שוב, בהקרבה, והמשחק ההוא, בנתניה. זוכר כל רגע. אילו ניצחנו, היה מקומנו בליגה מובטח. הרגשתי שזה אפשרי. באותו לילה היתה לי יד מצויינת. הקבוצה רצה טוב. בשניות האחרונות לקחתי אלי את הכדור. חשבתי שיש לי זמן להקפיץ קצת, כדי לחשוב מה הלאה. פתאום ראיתי שהזמן ברח לי. זו היתה הפעם השניה שבכיתי בכדורסל. לפני כן זה היה במשחק הפרידה שלי מהקולג'".

– אתה לוקח ללב הרבה?

אני אמוציונאלי, נכון. אם זה טוב? אני לא ממליץ. לפעמים אני מסתגר בבית ימים שלמים ונכנס לדיכאון אחרי הפסד".

נעים לשבת עם דלול. בחור עם ראש, פתוח, לבבי, גלוי מאוד. נינוח. נוסף על כך, משכיל. מגלה עניין רב בסכסוך הישראלי־ערבי ובבעיות המזרח־התיכון. לביתו מגיעים דרך קבע "טיים", "ניוזוויק" וה"טריביון". "בוודאי שיש לי פילוסופיית חיים פוליטית, ואפילו עמדה בחיים הציבוריים בארץ – אבל אני לא חושב שלציבור יש עניין בדעותי הפרטיות".

דלול החל בכתיבת רומאן מעין אוטוביוגראפי, על התאקלמותו של כוכב כדורסל בארץ זרה. "אני כותב וכותב, רושם הערות ביומני האישי, אבל כנראה שלא אמצא מי שיוציא זאת לאור". ■

שמונצעס

יש המכנים אותם "צעצועים" ואחרים קוראים להם "קישקושים". אלו גם אלו מחפשים אחריהם ויש גם שאוספים או קונים אותם בכסף מלא ■ בועז ביסמוט, שכבר הביא כאן לפני זמן־מה מאוסף צעצועי הספורט הללו, מצא עוד כמה חידושים

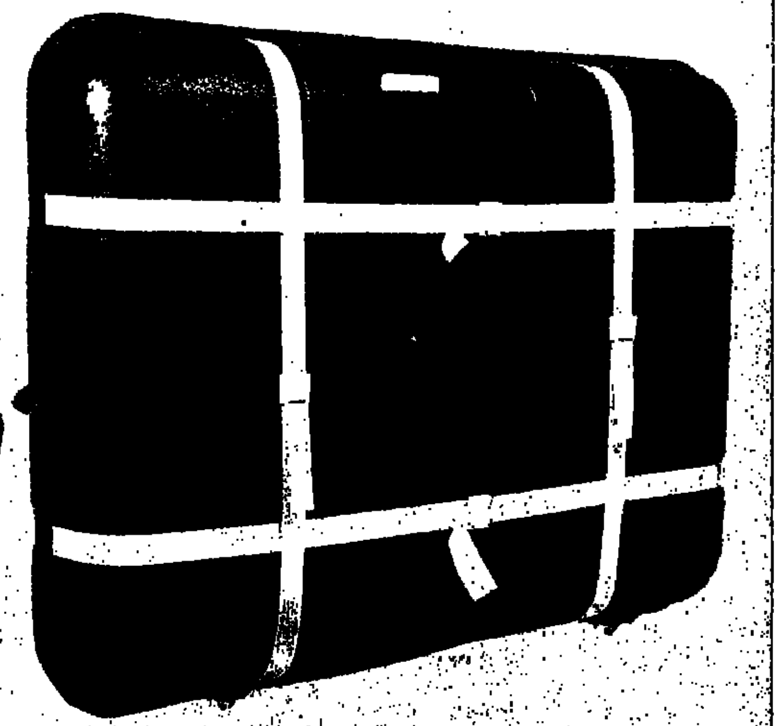

לשם מה המזוודה?...
ניסיתם פעם להכניס את האופניים לכיס? – ברוך השם, עוד לא. ניסיתם פעם להכניס את האופניים לאוטו של אבא? – לא לתא המטען אלא לתא הנוסעים, אלא מה?! ומה קרה אז? – קרעתם לאבא'לה את הריפוד או פתחתם לאחד מבני הבית את הראש...
אל דאגה: מהיום והלאה תוכלו לנסוע אפילו לאילת בתוך מיני־מיינור, כשהאופניים איתכם – במכונית לא מאמינים? – זה דווקא פשוט מאד. מדובר באופני־ספורט מתפרקים, הנכנסים למזוודה מיוחדת. חמוד, לא־כן? המחיר גם הוא חמוד: 350 דולר.

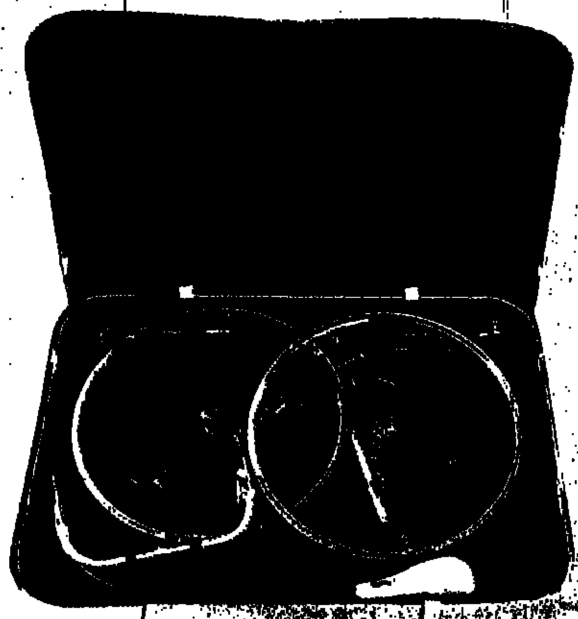

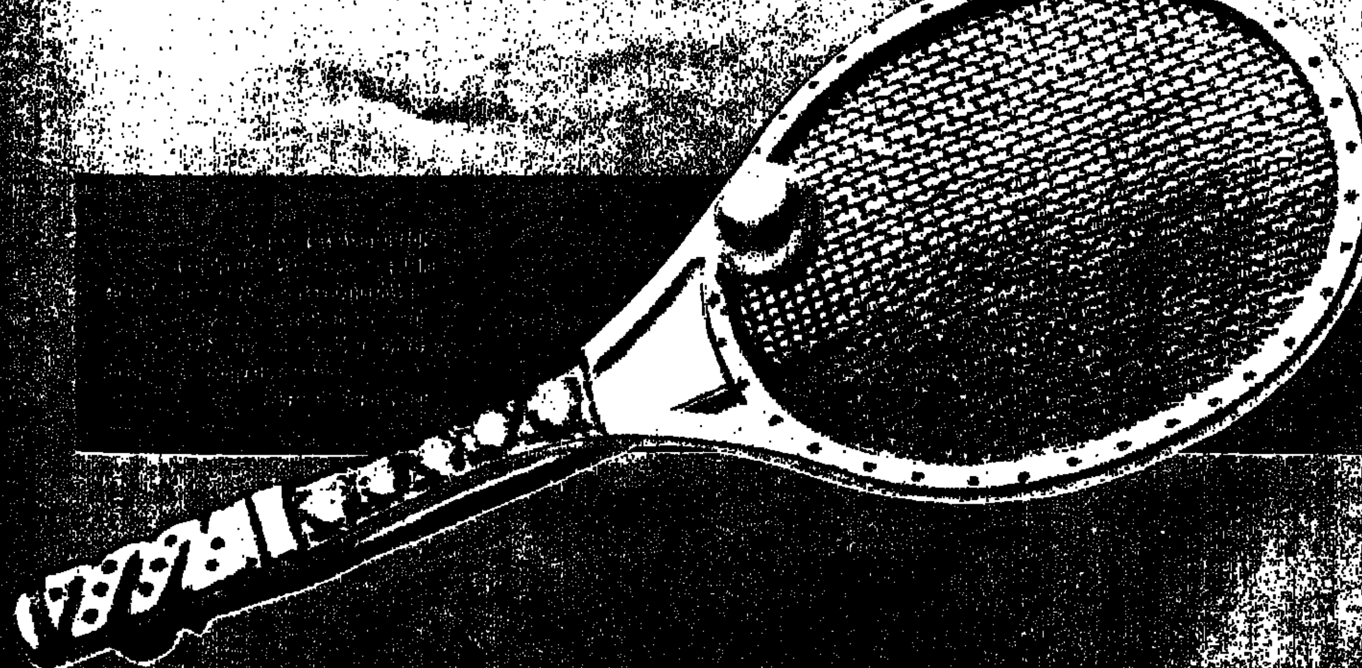

זהירות! כדור נושך
תמיד אנו בועטים בהם, חובטים בהם, זורקים אותם לסל – מה לא, בדברים העגולים האלו. והנה הם "החליטו" לנקום בנו – כמו הכדור־רגל שלמעלה. אם תקרבו רגלכם אליו, מיד יחטוף איזה "ביס" עסיסי. גם כדור הטניס שמתחתיו אינו נראה סימפטי במיוחד. אגב, בווימבלדון, איפשרו לו היכנס חופשית, אפילו לא בדקו בשער. המחיר של המפלצת: 3 דולר – והיא/הוא כולו שלכם.

רולאן גארוס בכיס
מגרשי הטניס הם בלי ספק מיתקנים מרשימים ואין זה משנה אם הם של דשא או חימר – תמיד הם עושים לך משהו, בתנאי שהינך חובב טניס. סבתא שלי, לדוגמה, לא מתרשמת מהם.
מה שאנו רואים כאן זה מגרש טניס. אל תשאלו אם איוון לנדל, בוריס בקר, פאט קאש, ג'ימי קונורס או שטפן אדברג שיחקו עליו – הוא קטן לצרכיהם. זה בסך הכל מחזיק מפתחות, דגם מוקטן של המגרש המרכזי ברולאן גארוס, המועדון שמארח את האליפות הפתוחה של צרפת. מחירו של המחזיק: 12 דולר. לא זול, אולי – אבל בהחלט נחמד.

איך לתפוס גל ולא ליפול
כייף אמיתי זה לגלוש. חוויה – מרגע תפיסת הגל ועד ל...נפילה, כשהגל תופס אותך. הקטע המעצבן הוא לחפש את הגלשן אחר הנפילה. לך חפש אותו בים. בגלשן הזה יש מקום לידיים (מימין, כמובן) ואז אתה נופל, אבל הגלשן איתך. הלוקסוס הזה עולה 40 דולר. יקר? – אז תישארו עם הגלשן הישן שלכם ואל תבואו בטענות אם יום אחד הוא ייעלם לכם לקפריסין...

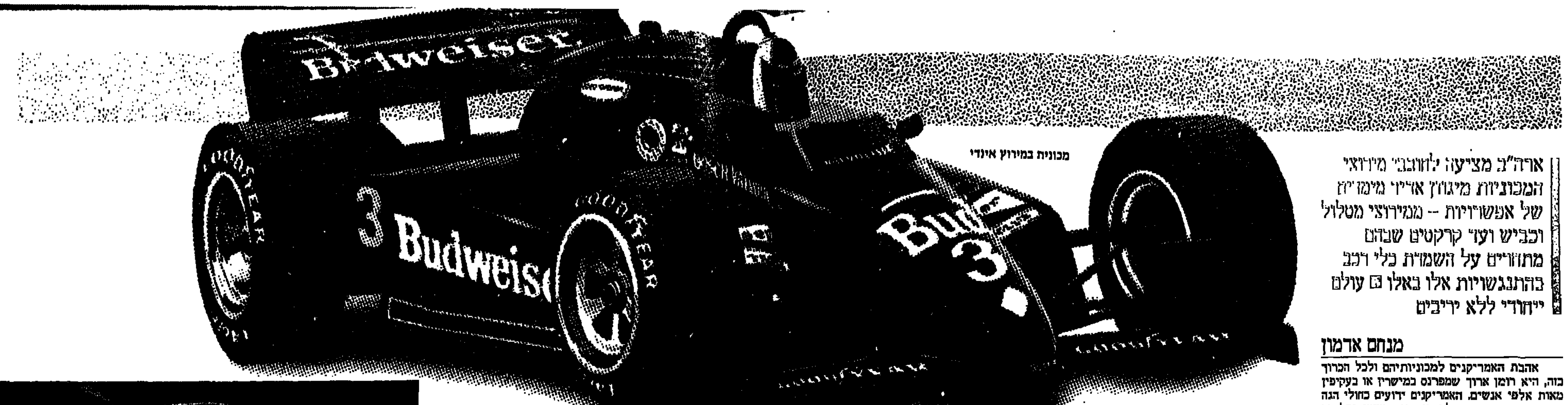

מכונית במירוץ אינדי

ארה"ב מציעה לחובבי מירוצי המכוניות מיגוון אדיר מימדים של אפשרויות -- ממירוצי מסלול וכביש ועד קרקסים שבהם מתחרים על השמדת כלי רכב בהתנגשויות אלו באלו ■ עולם ייחודי ללא יריבים

מנחם אדמון

אהבת האמריקנים למכוניותיהם ולכל הכרוך בזה, היא רומן ארוך שמפרנס במישרין או בעקיפין מאות אלפי אנשים. האמריקנים ידועים כחולי הגה מושבעים וסממני המחלה מופיעים כמעט בכל צד של ההווי בארה"ב. תרבות עם מודעות מוטורית כה מפותחת היא כר דשן לצמיחת הספורט המוטורי ואמנם שם הוא גדל בקצב מואץ.

גן העדן של חולי ההגה

אין כמעט פינה בארה"ב, אף לא הנידחת ביותר, שאין בקירבתה מסלול מירוצים. הספורט המוטורי, עם כל הסתעפויותיו ובמיגוון צורותיו, מסתער על האומה האמריקנית. מדי שנה בשנה נוספות שעות שידור ברשתות הטלוויזיה והקהל במרוצים גדל בהתמדה. הכיסוי התקשורתי מתרחב מיום ליום וממירוץ למירוץ. ההיצע עצום, כמותית ואיכותית והמיגוון מפתיע גם אוהדים ותיקים.

המפורסם והמוביל

סוגי התחרויות המוצעות לקהל מדהימות בהיקפן: *מכוניות עם גלגלים סגורים ופתוחים;* מירוצי מסלול כביש ומדבר; ראלי; טיפוס גבעות; תחרות שיא המהירות; ג'ימקאנה, מירוצי תאוצה, משאיות, טרקטורים, אופנועים, מכוניות אנטיקות ואפילו תחרות להשמדת מכוניות. אין סוג של בידור מוטורי, גם הפרוע והדימיוני ביותר, שאינו קיים באיזשהו מקום בארה"ב.

המירוץ המוביל, המפורסם, היוקרתי והראוותני ביותר מתקיים בסוף מאי באינדיאנפוליס, אוהיו. זה המירוץ האמריקני במלוא מובן המילה: רועש, צבעוני, הומה אדם ואגדי במימדיו – ממש הגדול מכולם. יש לו מסורת ארוכת שנים ומנצחיו נעשים בין לילה לגיבורי האומה. עשרות מצלמות טלוויזיה עוקבות אחרי כל תנועה קטנה כגדולה של טובי הנהגים המתחרים בו. השנה מנה קהלו יותר מ־400 אלף איש, שצפו מהיציעים במירוץ מלהיב ודרמטי, מהול בטרגדיה: אחד הצופים נהרג בתאונה מוזרה כשגלגל נותק ממכונית אחת, פגע בחרטום מכונית שמאחוריה, עף ליציע ונחת על ראשו של הצופה האומלל בחבטה ממיתה. למרות שתאונות על המסלול לא חסרו – זה היה הקורבן היחיד, מה שמשקף את רמת הבטיחות של הרכבים המתחרים.

מאריו אנדרטי, מחביבי הקהל – אלוף העולם בפורמולה 1 ב־1978 שמאחוריו קריירה מזהירה – הוליך כ־170 מ־200 ההקפות, אך לרוע מזלו, בראשונות ולא באחרונות. בהקפה ה־180 פרש מהמירוץ עקב תקלה במנוע. את מקומו תפס רוברטו גוארדו מקולומביה, שהתחמק מהגלגל המעופף 50 הקפות לפני כן. הוא נכנס להפסקת תידלוק, של 20 שניות, 18 הקפות מהסיום. אך הפסקת התידלוק, ארכה שתי דקות כי מנועו כבה במהלכה ונדרש זמן רב להתניעו מחדש. כשחזר למסלול, פתח במירדף נואש אחר אל אונסר – אך זה הגיע ראשון לקו הסיום ורוברטו פיגר אחריו בפחות מחמש שניות. לאונסר, 48, היה זה הנצחון הרביעי במירוץ המפורסם ועקב הנסיבות, אולי המתוק ביותר. מנהל קבוצתו לא רצה לתת לו להשתתף, למרות עברו המהולל. רק פציעת נהג אחר, איפשרה לו להשתתף.

פרסים בכספיים

מרוץ אינדי הוא חלק מסידרת CART PPG, הבנויה מ־15 מירוצים ברחבי ארה"ב. חשיבות הסידרה מתקרבת למימדי פורמולה 1 באירופה. המירוצים משודרים בטלויזיה וזוכים לכיסוי תקשורתי נרחב ביותר. הנהגים זוכים בפרסים כספיים גבוהים מאוד, לבד מהכנסותיהם ממשכורות ותשלומים נלווים. עד כה צבר אנדרטי מעל 600 אלף דולאר בפרסים, אונסר צבר 500 אלף וגוארדו מעל 400 אלף דולאר. הכסף אינו משקף את מיקומם בדירוג, כי גובה הפרס שונה ממירוץ למירוץ. בניהם של אנדרטי ואונסר מובילים בניקוד, למרות שאבותיהם הרוויחו יותר.

סידרת מירוצים מקבילה בחשיבותה ובעוצמתה לקארט, היא גביע וינסטון ב"נאסקאר". המירוצים כאן, על המכוניות והנהגים, הם התגלמות המיתוס האמריקני. המכוניות דומות במראן החיצוני למכוניות כביש רגילות ונקראות STOCK CAR, דהיינו מכונית "רגילה". לבד מהמעטפה החיצונית אין קשר בין המכוניות שעל המסלול לבין מכונית מסידרת יצור. רוב הנהגים הם מדרום ארה"ב, שם נולדה הסידרה.

מירדפים עם המשטרה

בחיתוליה, היו משתתפי המירוצים הללו נהגים שצברו את נסיונם התחרותי, במרדפים עם המשטרה הפדראלית, כשניסתה לעצרם כשהובילו משקאות חריפים מתוצרת בית – מקצוע פלילי עתיק יומין ומכובד באיזורים מסויימים בדרום ומרכז ארה"ב.

היום הסידרה היא גולת הכותרת בעולם המירוצים האמריקני ומשתתפיה נהנים מהכנסות גבוהות בהרבה מהמקובל בהברחת משקאות. פרסים כספיים שנתיים מעל מיליון דולר לנהג מוביל, הם שיגרה בנאסקאר – מירוץ שמאופיין בסיקור תקשורתי מאסיבי, קהל של יותר מ־100 אלף איש, שפע של מפרסמים ונותני חסות לרכבים ולמירוץ, תחרות צמודה ולוהטת בין מכוניות מפלצתיות במימדיהן ובעוצמתן, מהירויות של מעל 300 קמ"ש על מסלולים אליפטיים גדולים, תאונות דראמטיות עם מעט נפגעים, ואירגון מקצועי ומלוטש.

מירוצים מלהיבים אחרים הם של "אימסה" – שנוסד לפני כ־20 שנה, מיועד למכוניות מיצור מיוחד ונהנה מהצלחה מקצועית ומסחרית רבה; USAC הוותיק, שירד מגדולתו ווזהרו, אולם עדיין מארגן כמה מירוצים מעניינים; מועדון מכוניות הספורט SCCA, שמארגן סדרת מירוצים יוקרתית למכוניות מיצור סדרתי ומעודד נהגים חדשים וצעירים להצטרף למתחרים. אלו הם מוסדות מנוסים ומוכרים, שעוסקים כאירגון מרוצים בעלי מימדים רציניים, פסגת עולם המרוצים. אך יש גם שורה אינסופית של מירוצים, רציניים מבחינת הכישורים שנדרשים מהנהגים והמכוניות ופחות רציניים וגם "קרקסי מכוניות" למיניהם.

כאלו משתתפות בנאסקאר

תחרות השמדת רכב

אוויל קניוול,להטוטן ידוע, שכבר הספיק לרסק כמעט כל עצם בגופו לפחות פעם אחת, הוא נציגה הבולט של אסכולת ה"קרקסים". בתחרות להשמדת מכוניות, המנצחת היא המכונית שמסוגלת לנוע בסוף התחרות. המתחרים מתנגשים זה בזה במאמץ להשבית את מכוניות יריביהם.

שלוש מכוניות GTO, סידרת אימסה

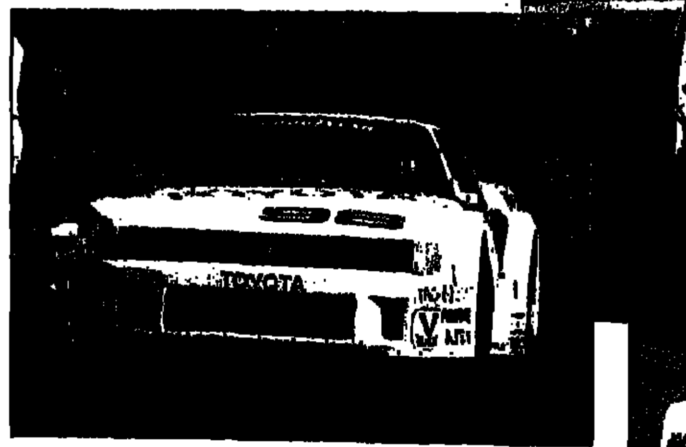

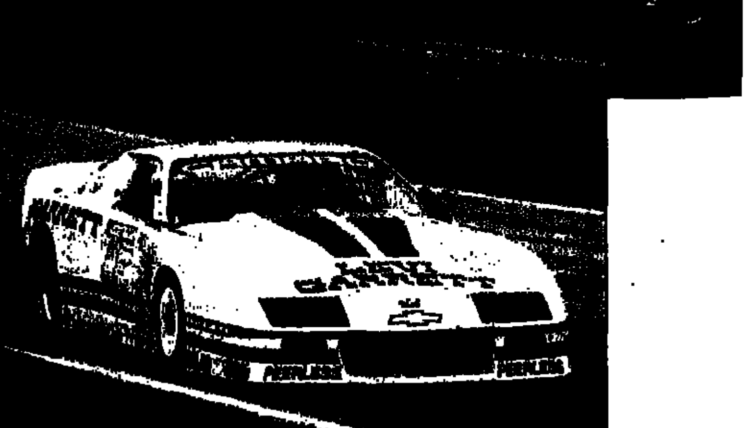

בפלורידה התפתח באחרונה ענף חדש: תחרות בביצות בין רכבים מיוחדים שנוסעים בשלוליות ובביצות במהירות רבה. איצטדיון מיוחד עם מסלולי בוץ נבנה לכך באחרונה. חובבי הספורט המוטורי בארה"ב נמשלים לקיסר היושב בנוחות על כס המלוכה ונהנה ממאמציה הנלהבים והבלתי פוסקים של פמלייתו ונתיניו לשעשעו, לבדרו לעניינו ולהלהיבו – ממש גן עדן לחובבי מירוצים. ■

N.B.A

חזותו ההדורה במיוחד של מאמן אלופת העולם בכדורסל – לוס־אנג'לס לייקרס – פאט ריילי, מטעה; המדובר במאמן כדורסל רציני מאוד, אדם שעובד קשה למען הצלחת קבוצתו ■ הישגיו המעולים מחזקים את ידי אלה ההולכים אחריו, כמו למשל כוכבו הגדול מג'יק ג'ונסון, שהיה בעצם זה שהביא למינויו ב־81', אחרי הדחת מאמן הקבוצה, שריילי היה עוזרו ■ פאט ריילי – מאמן כדורסלן מוכשר ומאושר: יש סיבה שלא יהיה?

הרבה סטייל, יש לו, למאמן אלופת העולם בכדורסל. פאט ריילי יכול להיות גאה לא רק באוסף העניבות והחליפות המרשים שלו, גם בכדורסל.

ג'נטלמן פאט

אריק הניג

פאט ריילי. בתחילת הדרך ראו בו סתם גבר מרשים עם מזל. היום הוא ממוקם גבוה בין טובי המאמנים ב־N.B.A, ולא בכדי. את האליפות הראשונה שלו, ב־1982, ייחסו לעבודת קודמו, ולהרכב הנפלא של הקבוצה. אחר־כך הסתבר שמרבה כוכבים מרבה דאגה, ואין זה דבר פשוט להשתלט על אוסף שכזה, קל וחומר מאחר ושגיאות קריטיות של ג'יימס וורת'י ומג'יק ג'ונסון דפקו לריילי ולסגולים אליפות ברגעים המכריעים. אחר כך באה עונת 1985/6, שהיתה הגרועה ביותר מבחינת הלייקרס, כששיאה – תבוסה (1–4) מול יוסטון בגמר המערב. אז הגיע הרגע של ריילי להוכיח את עצמו. ואכן, עונת 1986/7 הציגה לעולם את הקבוצה הטובה ביותר בכל הזמנים, כשהלייקרס זוכים באליפות, תוך תצוגת משחק נפלאה, כשאיש לא מעיז לבטל את חלקו של ריילי בהצלחה. כמו שמג'יק אומר: "הוא עשה לנו משהו, הוא נותן לנו המון. אותי, אישית, הוא ממש אנס לקלוע יותר ולרוץ קדימה".

ריילי נולד ב־1945 בעיר רומא שבמדינת ניו־יורק. מהרגע הראשון הוא ינק ספורט. אביו, ליאון, היה שחקן בייסבול מצטיין, ואחיו, לי, עשה חיל בפוטבול. פאט הגבוה (1.94 מ') היה ספורטאי רב־גוני, וכיכב באוניברסיטת קנטאקי בכדורסל ובפוטבול. ב־1967 הוצב כמספר 7 בסיבוב הראשון של הדראפט בכדורסל, ובסיבוב 11 בפוטבול. "הדאלאס קאובויס" היו מעוניינים בשירותיו, אך פאט העדיף על פניהם את הכדורסל של סן־דייגו, שם שיחק שלוש עונות.

אליפות נדירה בשנות ה־70

ב־1970 הגיע ללוס־אנג'לס, וב־1972 זכה יחד עם ג'רי ווסט ו־ווילט צ'מברליין באליפות, שהיתה אז די נדירה בשנות ה־70. עוזר המאמן שלה קבוצה היה, דרך אגב, קיי.סי. ג'ונס, יריבו הגדול של ריילי בדו־קרב הצמוד של שנות ה־80, בין בוסטון ללוס־אנג'לס. עונתו הגדולה כשחקן היתה 1974/5 בה השיג בממוצע 11 נקודות למשחק, כשבמשחק אחד הוא אף משיג 38 נקודות.

בתחילת עונת 75/6 עבר לפניקס, ובתום העונה פרש מכדורסל. עד 1979 שימש כפרשן בכלי־התקשורת, ובנובמבר אותה שנה חל האירוע הראשון בשרשרת, אשר הביא אותו עד למשרה הרמה, בה הוא נושא היום. ג'ק מקיני, מאמן הלייקרס באותה עת, נפצע קשה בתאונת אופניים, עוזרו פול ווסטהד החליפו, וריילי התמנה לעוזר המאמן. שנתיים לאחר מכן, בתחילת עונת 1981/2 חל קצר בתקשורת בין המאמן הראשי לכוכבו הצעיר מג'יק ג'ונסון, והרבה בזכותו של מג'יק מונה ריילי, העוזר, למאמן הראשי. ההצלחה לא איחרה לבוא. ב־11 מתוך 13 המשחקים הבאים הוביל ריילי את הלייקרס לניצחונות, וההמשך היה טבעי: שמונה חודשים לאחר־מכן כבר זלגו מעיניו של ריילי דמעות של אלוף. בתחילה, כאמור, ראו בהצלחתו משהו ארעי. אך היום, לאחר 6 וחצי עונות, שבהן השיג שתי אליפויות ובפעמיים נוספות הוביל את הקבוצה לגמר – איש כבר לא מטיל ספק ביכולתו.

מאזן סטטיסטי מרשים

המאזן הסטטיסטי של ריילי מרשים עוד יותר משאר ההישגים. במשחקי הליגה הרגילים, השיגה הקבוצה תחת הדרכתו 351 ניצחונות מול 130 הפסדים. במשחקי הפליי־אוף – 72–29. בנוסף ליכולתו המקצועית, ריילי מנצל את דמותו המרשימה, והיחס המיוחד שרוכשים לו שחקניו, כדי להוביל את הקבוצה להישגים. מג'יק, כבר אמרנו, מייחס לו חלק גדול מההצלחה. ריילי מעריך מאוד את מג'יק, ובאיזה שהוא מקום גם לא שוכח לו את ההמלצה החמה שהעניק ב־1981 למען החתמתו כמאמן ראשי. על קארים עבדול־ג'באר אומר ריילי כי הוא הספורטאי הגדול ביותר בכל הזמנים, ולאנושות הוא מהווה מעין חבילת־חג שאלוהים שלח ליקום כדי שיהנה ממנה. קארים, באופן טבעי, גם הוא אינו חוסך מחמאות כשמדובר בריילי, ואת עצם הנס הביולוגי של משחק בגיל 40 הוא מחלק עם מאמנו.

למה מייחס ריילי עצמו את הצלחותיו הגדולות? "זה פשוט מאוד. אתה צריך להיות קר־רוח, להאמין באנשים שעובדים איתך, והעיקר – לא להטיל עליהם יותר מדי. אתה צריך להציב לקבוצה אתגרים ומטרות שניתנים להשגה, ולא לדרוש מהם דברים דמיוניים. שחקנים יכולים לשגות, ואסור לתת להם את ההרגשה שעשו מעשה איום ונורא. מג'יק ו'וורת'י, כזכור, שגו בעבר בדברים שבעטיים הפסדנו אליפויות, והיו כאלה שראו בזה סוף העולם. אני לא התרגשתי במיוחד, והסתבר שצדקתי. בשנה האחרונה השניים האלה טימטמו את כל הליגה, והובילו את הלייקרס לאליפות נפלאה".

חזות מהודרת שמטעה

לעיתים נדמה כאילו הדברים באים לריילי בקלות, אך זוהי רק טעות אופטית, בשל חזותו האישית המהודרת. ריילי הוא אחד המאמנים הרציניים והמעמיקים ביותר בענף, וללא ספק אחד מקרי־הרוח שבהם. "אני לא יוצא מהכלים גם אם אני מאוד כועס, וזה גם מקרין על השחקנים. אני גם לא נכנס ללחץ אם קורה משהו במשחק מסוים, כי הרי יש לנו 82 משחקים, ובטווח הרחוק זה תמיד מוכיח את עצמו".

מי שעיצב את דמותו כמאמן היה מאמנו של ריילי באוניברסיטת קנטאקי – אדולף ראפ האגדי. ריילי היה במשך שלוש שנים ברציפות M.V.P של קבוצתו, וקפטן שזכה להיות קרוב מאוד לראפ המאמן, עובדה שמעניקה לו היום הרבה "עצות" שספג ממאמנו. ריילי היה לא רק תלמיד טוב בקולג', אלא גם שחקן מצטיין, שהשיג בשנתו הראשונה 22 נקודות למשחק, תוך שהוא מוביל את הקבוצה לגמר ה־N.C.A.A. בתפקידו כיום משמש ריילי כמעין רמטכ"ל, שעומד בראש צוות גדול של מאמנים, מאמני כושר, ציידי כשרונות וצוות רפואי. ריילי מתווה להם את הדרך, נותן להם הוראות ומשימות, אוסף מהם את הנתונים ואת ההחלטה העיקרית יקבל הוא לבד. החלטה שבעטיה תזכה הקבוצה באליפות או תפסיד אותה.

לרשותו של ריילי עומדים אמצעי־עזר רבים. בין היתר, ספריית וידיאו על כל אחד משחקני ה־N.B.A – ויש כאלה 1270! אם שחקן או מישהו מצוות המאמנים רוצה לבחון את אחד היריבים, יישב איתו ריילי ביחד מול מכשיר הטלוויזיה, ויחדיו ינתחו את השחקן שבו מדובר. לכן אין פלא שלוס־אנג'לס לייקרס משחקת כמכונה משומנת כל־כך. בקיצור, פאט ריילי הוא איש מאושר. הוא חי בעיר נהדרת, יש לו קבוצה גדולה. כל מי שעובד סביבו, מתחתיו (השחקנים והמאמנים) ומעליו (ג'רי באס בעל־הבית וג'רי ווסט המנכ"ל), נמנה עם הטובים שבטובים. והתוצאות הולכות ומשתפרות מדי שנה. או למה שלא יהיה מאושר? ■

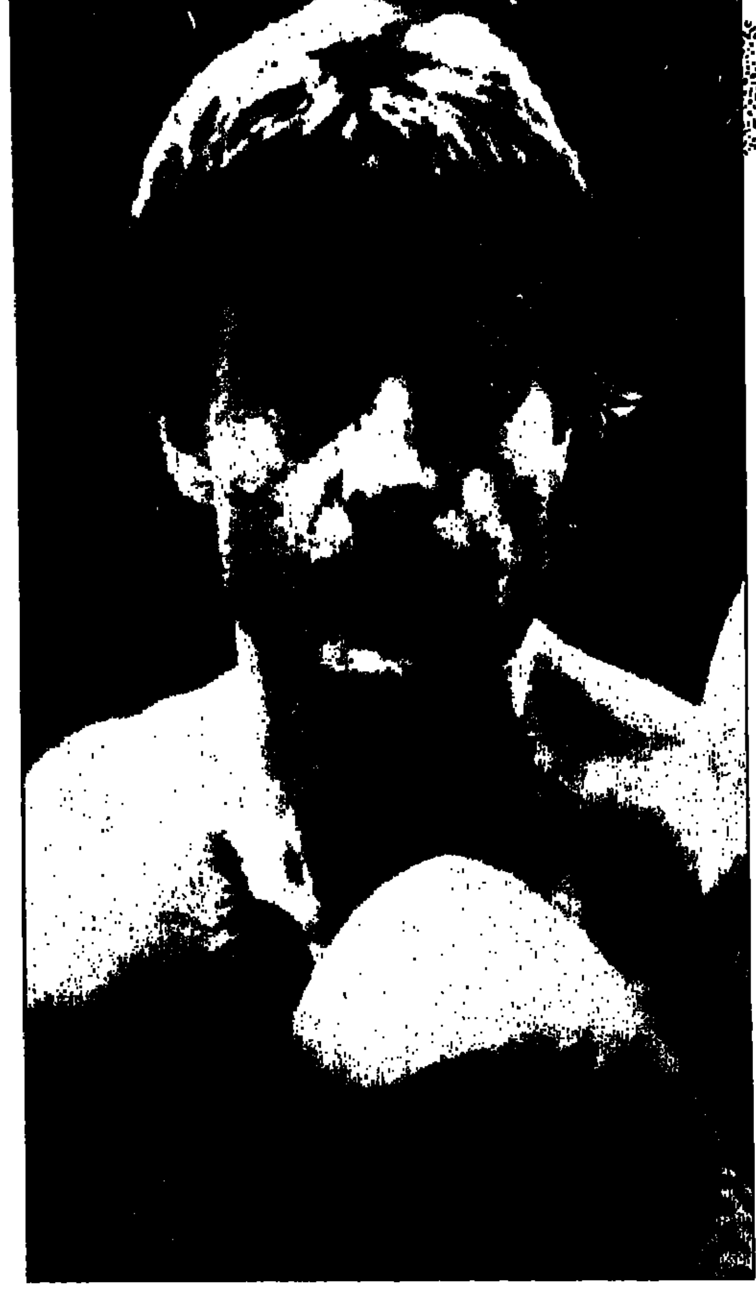

אגרוף הדינמיט הדני

גרו בן יעקובסן – מתאגרף צעיר שהצליח להוציא אפילו את הדנים השלווים מכליהם ■ 21 ניצחונות רצופים בזירת המשקל הקל, רובם בנוק־אאוט – משכנעים את הדני הצעיר להצהיר שהוא הולך על התואר העולמי ■ אחרי שנגמל מהמחלה הדנית – ניצחונות ביתיים בלבד – ממתינים האוהדים למימוש ההבטחה

אסתר אדלשטן, קופנהאגן

נא להכיר: גרו בן יעקובסן, דני בן 25, מתאגרף מקצועי במשקל קל, אלוף אירופה ואלוף העולם לצעירים. הוא עושה מה שאף מתאגרף דני מצליח אחר לא עשה לפניו. הצעיר הפר לא מכבר, אחת ולתמיד, מסורת דנית ארוכת שנים, שלפיה נוהגים אלופי אירופה הדניים להפסיד במשחקים שמחוץ לבית. הוא גבר בקרב לפני מספר שבועות, בבורדו, על יריב צרפתי בשם אלאן סימונס, ומוסיף לשמור על התואר.

העובדה שבן ארצם, יעקובסן, נושא בתואר אליפות אירופה, כבר איננה מקפיצה את הדנים מעורם. הם כבר התרגלו לעובדה שבשנים האחרונות ייצרה דנמרק לא פחות מעשרה אלופי אירופה, שמעולם לא הצליחו לשמור על התואר מחוץ לגבולות ארצם. הנסיון האחרון, שנידון מראש לכשלון, היה בשנת 1959 בספרד. אחרי 21 קרבות וחמש שנות נסיון, כמקצוען, יכול גרט בן יעקובסן להוסיף ולהתהדר בתואר אלוף אירופה, ולשאת עיניים לאליפות העולם. ההתמודדות האחרונה בינו לבין סימונס הצרפתי הוציאה את הדנים משלוותם, ונפלה כהפתעה אפילו על הצרפתים. בעידן שבו מתחילה נבחרת הכדורגל הלאומית – "הדינמיט הדני" – לפספס, מספק המתאגרף הצעיר את הכבוד, הדרמטיות והבידור שלהם זקוקים אוהדי הספורט הדנים כאוויר לנשימה.

משמעת עצמית וחוש טאקטי

יש לו, למתאגרף הצעיר, משמעת עצמית, אגרוף ימני מותח וחוש טאקטי. הוא טיפוס שהולך ומשתפר משעה לשעה, אומרים עליו. האגרוף שלו הפך לגאוות המדינה, העוקבת בנשימה עצורה אחרי מעמיד הפנים הדני, הנוהג להתל ביריביו ולהוליכם שולל. הוא יוצר במתכוון רושם ראשוני עלוב. נצמד ברוגה אל החבלים, מחביא ראשו ככת יענה, נותן ליריב לחבוט בו היטב, וזאת – רק כדי לבחון את עוצמת מכותיו, ורק ברגע האחרון, בערך בסיבוב השביעי, כשהיריב כבר מרחרח את הילת הניצחון – מגיח הדני ויורד עליו בהפתעה. במרבית המקרים זה נגמר בנוק־אאוט.

עכשיו יש לו תוכניות לטווח ארוך, על אליפות עולם וכסף... רצוי הרבה. המכונאי הדני הצעיר מתחיל להאמין שחלומותיו הולכים ומתגשמים. ומדוע לא? הקריירה המקצועית שלו רצופת הצלחות. הוא פשוט אינו ידוע כיצד מפסידים. הכשלון היחיד הזכור לו היה ב־1981, כשנוצח במשחק ידידותי בידי מתאגרף נורווגי. מאז האירה לו ההצלחה פנים. הוא במלוא אונו, רעב לניצחונות, שומר על כושר, ומתאמן על שני יריבי אימון בריטיים: עבדאל קארים, וריצ'י פוסטר, שלימד אותו כמה טריקים יעילים.

סיפור ההבטחה שממתינים למימושה

גרט בן חש לפני כל קרב כי אינו רוצה לנצח... הוא חייב לנצח, וזה נוטע בו ביטחון, ומשמש תמריץ ודחף להגיע אל היעד: אליפות העולם. המאמן שלו טוען כי הצעיר משקיע באיגרוף דם ויזע ודמעות, ואינו מסתייג מאימוני מפרכים – תופעה בלתי מוכרת בדנמרק, המייצרת אלופים בסיטונות, לאו דווקא במאמצים רבים. הוא מתאגרף שהפך את המאמן שלו לאדם מאושר. בעוד איזו מדינה רואים מאמן איגרוף עם חיוך על הפנים? עכשיו כולם אוהבים אותו, פתאום יודעים כולם שהוא נולד להצלחה. איש לא הטיל לרגע ספק בכישוריו. אפילו עיתונות הספורט מפנקת אותו, ואוהדי הכדורגל מפרגנים לו, ויודעים שהוא לא ישקוט ולא ינוח עד שיביא עמו הביתה את תואר אליפות העולם. "מה יש", הוא טוען, "נזקפים לזכותי 21 ניצחונות רצופים; זה מוכיח שאני מכיר את המקצוע..."

הדנים מכנים אותו "סיפור הבטחה". הוא מבטיח להם ניצחון לפני כל קרב. עד כה זה פעל. נראה מה יהיה הלאה. ■

השבוע במשחקי הליגות האנגליות מינימום הפרס הראשון :

200 אלף ש"ח

מינימום כלל הפרסים 400,000 ש"ח

ספורט טוטו

המועצה להסדר ההימורים בספורט

בהגרלה האחרונה במבצע טוטו אוטו זכה במכונית בטופס מס. 25-231-60242
בוריס טבדידישוילי, אבן עזרא 91/11, באר שבע

בטוטו הסיכוי גדול יותר!

תחזיטוטו

שישו שבט

ג'ון אולדרידג' חוגג את שער היתרון, בדקה ה־9, של ליברפול – במשחק פתיחת העונה באנגליה, בשבת שעברה נגד ארסנל (1-2)

אנגליה – החגיגה נמשכת

למרות שמרנותם, האנגלים מתחילים אט־אט להכניס שינויים כמשחקי הליגה שלהם – לראשונה אחרי 100 שנה...בין השאר הם הקטינו את מספר הקבוצות בליגות הראשונות והוסיפו חוק שיקצר את משך הזמן המבוזבז כתוצאה מהוצאת כדור־חוץ וכדומה. אולי מסיבה זאת ואולי מסיבה אחרת, מה שאיפיין את המחזור הראשון באנגליה, היה מיעוט תוצאות התיקו – שלוש בלבד, במחזור הראשון. מעניין אם המגמה הזאת תימשך.

אנחנו נסתמך בתחזית הנוכחית בעיקר על תוצאות השנה שעברה והשבת שעברה, מאחר שנערכו משחקים באמצע השבוע.

● טבלאות הליגות – לנוחיות משתתפי הטוטו – מופיעות היום במדור הספורט היומי של "מעריב".

תחזית למחזור 51

1. לוטון – וסטהאם. שתי קבוצות שנוצחו בשבת שעברה, נפגשות מתחריים לעימות ביניהן. בשנה שעברה ניצחה כל קבוצה במגרשה וגם השבת תיפול, כנראה, הכרעה. הסיכויים נוטים מעט לביתיים. 1, X.

2. מנצ'סטר יונייטד – ווטפורד. אצל אוהדי הליגה האנגלית, מייצגת ה"יונייטד" את כל המיטב שיש בליגה זו: מסורת, צבע, יכולת ועניין. כבר אמרנו שהם לא יחזרו על הפתיחה הכושלת מאשתקד. נצחון למנצ'סטר יונייטד.

3. נוריץ' – קובנטרי. שתי הקבוצות היו בשנה שעברה ההפתעה הנעימה של הליגה, הן מבחינת איכות הכדורגל והן מבחינת ההישגים (נוריץ' סיימה חמישית; קובנטרי זכתה בגביע). בשנה שעברה נסתיים העימות ביניהן בתיקו 1–1. משולש בטופס השבת.

4. נוטינגהאם – אברטון. האלופה מתארחת אצל קבוצה שהוליכה זמן רב את הטבלה בשנה שעברה. כל קבוצה ניצחה אשתקד במגרשה ושתי הקבוצות שניצחו בשבת שעברה, יסיימו את המשחק ביניהן בתיקו. X "סולו".

5. פורטסמות – סאותהמפטון. קבוצת עיר הנמל שהיתה אשתקד אלופת הליגה השניה, מארחת את "הקדושים" (סאותהמפטון), שאיבדו את שוער הנבחרת, פיטר שילטון. למרות שפורטסמות ספגה רביעייה במחזור הראשון, במגרשה הביתי, במשחק הראשון שלה בליגה הראשונה – היא לא תאכזב את אוהדיה. 1 בטוטו.

6. ק.פ. ר. – ארסנל. כניסתו של דוד פיונטי להרכב ק.פ.ר. תירחה כנראה לאור הצלחת הקבוצה בשבת שעברה (נצחון חוץ 3–0). זה אחד משני משחקי הדרבי שיתקיימו השבת בלונדון, והוא יהיה קשה במיוחד עם יתרון לביתיים שרגילים למשטחם הסינטטי. 1, X.

7. שפילד־וונסדיי – ניוקאסל. האורחים שלא שיחקו בשבת שעברה, ייתארחו אצל שפילד. מי שמחפש תיקו סולו – זה המשחק שמתאים לו. מי שרוצה לא "ליפול" במשחק הזה – שישחק, כמונו: משולש.

8. טוטנהאם – צ'לסי. הדרבי הלונדוני האחר בטופס זה. בשנה שעברה ניצחה כל קבוצה במגרש יריבתה. טוטנהאם מכרה הקייץ את "המוח" של הקבוצה, גלן הודל, ובלי מוח אפילו בכדורגל, קשה לתפקד...X, 2.

9. ווימבלדון – אוקספורד. בשנה שעברה הסתיים משחק זה בתיקו 1–1. ווימבלדון הפתיעה בשנה שעברה את כל המומחים, כשסיימה את הליגה ב"שישייה הראשונה". אוקספורד, שניצלה מירידה בסוף העונה הקודמת, הבקיעה רביעייה בשבת שעברה ופניה איפוא לצמרת. משולש.

10. אסטון־וילה – בירמינגהאם. הראשון מחמישה משחקי הליגה השניה שבטופס. אסטון־וילה שירדה השנה, נוכחה כבר בשבת שעברה (1–1 נגד איפסוויץ') שצפויים לה חיים קשים. בשבת היא תיווכח בזאת שוב. X,2.

11. בלקבורן – ווסט ברומיץ'. שתי הקבוצות סיימו משחקיהן בשבת שעברה בתיקו ואת העונה שעברה בחלק התחתון של הטבלה. גם באנגליה, כמו בארץ, ככל שיורדים בליגות, עולה חשיבותה של הביתיות. 1.

12. אולדהאם – מנצ'סטר־סיטי. הביתיים "כמעט" עלו לליגה הראשונה (אשתקד סיימו במקום השלישי וכשלו במבחנים). "הסיטי" של מנצ'סטר ירדו אבל הוכיחו כבר בסיבוב הראשון שהם ישתדלו מאד לחזור. לדעתנו, המשחק הקשה לניחוש בטופס הנוכחי ונסמן, לכן, משולש.

13. סטוק – מידלבורו. עוד משחק קשה לניחוש. סטוק הפסידה בשבת שעברה. מידלסבורו סיימה בתיקו מאכזב במגרשה (1–1 נגד מילוואל). עוד משולש.

14. קריסטאל פאלאס – האל. הקבוצה הביתית משחקת פתוח בבית ובחוץ (רק שישה תיקו כל העונה). יריבתה הפעם היא קבוצה שהבקיעה פחות משער למשחק. אנחנו מקווים וחושבים שהמשחק הפתוח ינצח. 1.

הצעות השבוע

שיטות מלאות

משחק	סולידי	הפתעות	הגיוני	לעשירים
1	1, 2	2	1, X	1, X
2	1	1, X	1, 2	1
3	1	2	X	1, X
4	2	X	1, 2	1, X, 2
5	1	1, X	X	X
6	2	1, 2	X, 2	1, X
7	1, X	1	1, 2	1
8	1, X	X, 2	1	1, 2
9	1	X	1, X	X
10	2	1	2	1
11	1	X, 2	1, X	1, X, 2
12	1	1, 2	1	1, X, 2
13	X	2	1, 2	X
14	1, X	1	1	1
שלשות	/	/	/	3
כפולים	4	6	8	4
טורים	16	64	256	432

שיטה מצומצמת

משחק	בסיס	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	1, X	1, X	1, X	1, X	1, X	1, X	1, X	1, X	1, X	1, X
2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3	1, X, 2	2	X	1	2	X	1	2	X	1
4	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
6	1, X	1, X	1, X	1, X	1, X	1, X	1, X	1, X	1, X	1, X
7	1, X, 2	X	1	2	1	2	X	2	X	1
8	X, 2	X, 2	X, 2	X, 2	X, 2	X, 2	X, 2	X, 2	X, 2	X, 2
9	1, X, 2	1	2	X	X	1	2	2	X	1
10	X, 2	X, 2	X, 2	X, 2	X, 2	X, 2	X, 2	X, 2	X, 2	X, 2
11	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
12	1, X, 2	1, X, 2	1, X, 2	1, X, 2	1, X, 2	1, X, 2	1, X, 2	1, X, 2	1, X, 2	1, X, 2
13	1, X, 2	X	2	2	X	X	[illegible]	1	1	1
14	1	1	1	1	1	[illegible]	[illegible]	1	1	1

שלשות 5
כפולים 4
3888 טורים מלא
324 טורים בשיטה המצומצמת

בורגסמילר ומאמנו אוטו רייגל

"מני": זקן למשימות מיוחדות

אופיר מתיאס (בלגיה)

כאשר נפצע בעונה שעברה כוכבה של וורדר ברמן והנבחרת הגרמנית, רודי פלר, חשבו כולם כי הנה הקיץ הקץ על חלומה של הקבוצה לזכות באליפות גרמניה. אותה העת עמד לפני סיום הקריירה שלו גם שחקנה הבינלאומי של בורוסיה דורטמונד, מנפרד בורגסמילר.

לאחר שנות שרות ארוכות חשב הכדורגלן הוותיק והמצויין הזה לסיים את פעילותו בשדה ולעבור לאימון. רבים העריכו אז שתרומתו כמאמן תהיה גדולה יותר, אבל אוטו רייגל, מאמנה המצויין של וורדר ברמן, החליט ליטול את ההימור ופנה אל "סוס הקרבות" הוותיק וביקשו לבוא ולשחק בקבוצתו.

עיתוני גרמניה פיקפקו באפשרות ההצלחה של בורגסמילר, בברמן. היו לכך כמה סיבות אובייקטיביות. שינויי אווירה בגיל 37, אינם דבר של מה בכך – מה עוד שמדובר גם בשחקן שכבר איננו בשיאו. באותה תקופה היתה מורכבת ברמן מחבורה של שחקנים צעירים והרעיון לשלב עמם שחקן וותיק, ועוד שחקן שאמור היה לקחת על עצמו את מנהיגות הקבוצה, לא עלה בקנה אחד עם השגותיהם של עיתונאי הספורט.

בעל מעוף

אולם כבר במשחקו הראשון, החל בורגסמילר לכבוש שערים ולסחוף את הקבוצה קדימה. משפטי התנצלות החלו להישמע מעל גלי האתר ומעל דפי העיתונים ולבורגסמילר אף הודבק התואר: שחקן למשימות מיוחדות.

מנפרד בורגסמילר, 37, הצדיק את רכישתו המאוחרת בידי ברמן ■ שימש מנהיג, כבש שערים, הישרה בטחון, העניק מנסיונו לחבורה צעירה שרק ברגע האחרון לא השיגה את כתר אליפות גרמניה בכדורגל

בגיל 37 הראה בורגסמילר לכולם כי טרם נס ליחו. מאזן הישגיו בעונה שעברה מורה על 13 שערים בפחות ממחצית העונה – מה שהצליח להשאיר את ברמן בתמונת האליפות, עד למחזור האחרון, כאשר התמודדה עם ביירן. החמצת בעיטת 11 אומללה, קטעה את חלום האליפות.

השילוב של שחקן וותיק בעל מעוף, עם ראיית משחק מצויינת, מיקום מעולה לכיבוש שערים והעיקר מכל – נסיון, שנרכש במאות משחקים בליגה הגרמנית הקשה, הן הסיבות העיקריות להצלחתו באחת הקבוצות המפורסמות ביותר כיום בגרמניה.

האהדה הרבה לה זכה בורגסמילר בברמן, עשתה אותו מזמן ל"אליל מקומי". איש אינו זוכר שרק לפני שתי עונות הוא לבש את מדיה הצהובים של דורטמונד.

ההכרות של בורגסמילר עם מאמנה של ברמן, החלה בעת שאוטו רייגל היה מאמן דורטמונד, בין השנים 76' ל־78'. בעייתה הגדולה ביותר של ברמן, בעונה שעברה הייתה לא רק פציעת שחקנה הטוב ביותר, פלר, אלא גם היעדר מנהיג על המגרש. בורגסמילר לא רק שמילא את מקומו של פלר כמבקיע שערים מעולה, אלא שגם לקח על עצמו את המנהיגות בקבוצה והחל לסחוף אותה קדימה. האמון הרב לו זכה ממאמנו, מהנהלת הקבוצה ובעיקר מהאוהדים שלמדו לאהוב את השחקן הצנוע הזה – החל לתת פרי. בורגסמילר החזיר לכולם מנה כפולה על היחס החם לו זכה בקבוצה.

השנה מנפרד בורגסמילר הוא כבר אחד מהצוות. רודי פלר חזר ולקח על עצמו את תפקיד המנהיג בקבוצה, ולבורגסמילר נותר להיות המסייע, המשרה על הקבוצה ממיטב מרצו ופיקחותו.

למעשה תמה עתה תקופת שירותו בקבוצה. ההצלחה היתה מנת חלקו ובדיעבד גם מנת חלקה של ברמן כולה. "מני", כפי שמכנים אותו, הראה לכולם כי קורץ מחומר מיוחד ואפילו "זקן" בן 37 כמוהו, יכול עוד להעניק לספורט ממיטב נסיונו.

בשנה הבאה אמור בורגסמילר "לתלות" את נעליו ולהיפרד סופית מהכדורגל. תקוותו – שלא יצטרך, מסיבה כלשהי, לחזור ולהצדיק את השם שהודבק לו ולסייע לאיזו קבוצה, שכן משימות חדשות נפתחו לפניו. שאיפתו הגדולה ביותר היא להיות מאמן, לנסות ולהצליח בתחומים חדשים שבהם טרם התנסה. ■

אמא בן־שמעון ושני בניה הכדורגלנים. "אני מצפה מכדורגלן שעולה למגרש שיתן בו את הכל" (צילום: עומיר חדד)

אֵם הבנים

לסילביה בן־שמעון יש שני בנים כדורגלנים: אסי ורן, שניהם במכבי פ"ת, השני גם קפטן נבחרת הנערים ■ אוהדי הקבוצה מפ"ת מכירים היטב את האישה חולת הכדורגל, שלא מפסיקה לזעוק לעבר השחקנים שעל הדשא, לא חוסכת גערות גם מבניה ■ אחרי כישלון הנערים באליפות אירופה היא החליטה לסגור סוויץ': "חבל, אבל אם הם היו פחות נאיביים – הכל נראה היה אחרת"

עמיר חדד

בפעם הראשונה בה ניתקלתי בסילביה בן־שמעון, היתה זה בטורניר הנערים בחנוכה השנה. תהיתי אז מיהי אותה אישה טמפרמנטית הזועקת לעבר הכדורגלנים הישראלים הצעירים פקודות והוראות מקצועיות, ויודעת לזהות, טוב יותר מכל העיתונאים במגרש, מי הוא מי על המגרש, ישראלים וזרים.

את הסיפור על סילביה אפשר לפתוח עם פתיחת עונת המלפפונים והיובש שלה, עונה שנפתחה עם שריקת הסיום למשחקי הליגה. אפשר, אבל הפעם כדאי להתחיל מהסוף, ממסע נבחרת הנערים לצרפת, לאליפות אירופה. סילביה ובעלה יהודה טסו לעודד את הנערים ואת בנם, רן (17), קפטן הנבחרת. הבן הבכור, אסי (18), המשחק מדי פעם במדי קבוצת הנוער והבוגרים של מכבי פ"ת, נשאר בבית עם האחות הקטנה, דנה. כששמעו בפתח־תקוה שנבחרת הנערים לא בדיוק עושה חיל בבירה הצרפתית, ספקו כל מכריה של סילביה (ויש רבים) את כפיהם בדאגה, ושאלו מה יהיה על האשה הזו, שכל הפסד אומלל כזה מוריד לה עוד שנת בריאות. "אם היתה להם עוד טיפת נסיון, אם הם היו פחות נאיביים, הכל היה נראה אחרת" – אומרת חולת הכדורגל בעצב. "אחרי הטורניר נעשיתי אדישה. לקחו את הנערים הכי טובים, יותר טובים מהם אין בארץ, אבל הנאיביות חזו שלנו, חוסר האמון בעצמנו ופחד הבמה היו בעוכרינו"

זרם אסוציאציות בלתי פוסק

שיחה עם סילביה היא הגיגה למראיין. השאלות מיותרות; זרם האסוציאציות שלה שופע באופן חופשי לחלוטין, לא כל משפט מתקשר בהכרח לזה שקדם לו. יש לה קול צרוד, בעיקר כשהיא עולה לטונים גבוהים, מזכרת מהתנהגותה במגרשים. סילבי, בפי מכריה, אומרת שהשיגעון לכדורגל לא הגיע בעקבות הבנים הכדורגלנים: "הייתי חולת כדורגל עוד כשהייתי רווקה. אני זוכרת שבתור אחות בבית־חולים תל־השומר, אחרי תורנות שבת, הייתי גוררת אחרי כמה סטאז'רים לבלומפילד. אני אוהבת את המשחק, את הרעש, את האווירה במגרש. כשאני רואה משחק מרגל לרגל, או פס מדויק – אני נכבשת".

סילבי עובדת בבית המשפט בת"א. יש לה שם מזנון קטן, שמרכז סביבו את כל חובבי הכדורגל באיזור. "בית־המשפט זה מקום שכל העולם מגיע אליו", היא אומרת. "דוביד שוייצר וזאביק ולצר מסתובבים שם הרבה, עושים חווים עם שחקנים וכאלה דברים. שומעים שם הרבה כדורגל. חתך גדול מאוד של האוכלוסיה מגיע לשם. יש גם הרבה שופטים שאוהבים ספורט ויודעים שאני חולת־כדורגל, אז באים ומדברים איתי על זה, מחליפים דעות.

"אני האחראית לזה שהבנים שלי יצאו כדורגלנים", היא מודה באשמה. "דחפתי אותם הרבה, אבל כשראינו, בעלי ואני, שהם לוקחים את זה ברצינות, התחלנו לדאוג. אמרו לנו שכדורגל זה עניין לאנאלפאביתים, יש מכות, קללות. אבל החלטנו ללכת אחרי הילדים שלנו, לדאוג שיגדלו בקבוצה עם אווירה טובה, כמו משפחה. אירגנו לקבוצה קומזיצים, טיולים משותפים, מפגשים בבתים. הבעל, יהודה, שהשלים בחלוף השנים עם תחביבה של אשתו, דאג שמלבד חריש עמוק בכדורגל, יחרשו קצת גם בלימודים.

בתחילת העונה הקודמת קיבלה סילבי הצעה מפתה, להיות מנהלת קבוצת הנוער של מכבי פ"ת. מה עוד יכולה חולת כדורגל לבקש? אבל היא סירבה. "יש לי שם שני בנים, והרגשתי שזה יהיה לא הוגן במיוחד כלפי האחרים בקבוצה", היא מסבירה. "למרות שאני אובייקטיווית כלפי הבנים שלי, אני מסוגלת לראות דברים קטנים ולרתוח. כשאסי ורן על המגרש אני לא רואה אותם כילדים שלי, אלא כחלק מהקבוצה, ואם אני רואה שחקן שמכין כדור יוצא מן הכלל לגול והבן שלי, הנקניק הזה (צוחקת), מגיע ומפספס – אני מסוגלת להכניס אותו עם הכדור לתוך הקורה".

לעצב אותם כשהם קטנים

"אנחנו צריכים לקחת דוגמה מהכדורגל הצרפתי", היא סבורה. "היום כל הכוכבים של הצרפתים עוזבים: פלטיני, רושטו, כל החבר'ה. והאנשים בצרפת רגועים: גדל דור של שחקנים, הם אומרים, ועוד כמה שנים תהיה קבוצה לתפארת, הם מבינים שם קבוצה ברצינות. אצלנו כל הזמן בוכים על הכדורגל הישראלי, אבל ממה רוצים שתצמח קבוצה? צריך להשקיע. כדורגל זה כמו הכל בחיים. אם אבא שלך לא היה מיליונר – לא תהיה מליונר. מעבודה חיים, לא מתעשרים. אותו דבר בכדורגל, אם רוצים קבוצה צריך בסיס והבסיס הוא הכנה מגיל צעיר, שהיא בארץ מתחת לכל ביקורת. במקום לקחת ילד וללמד אותו את היסודות: פס ועוד פס, רגל ועוד רגל לוקחים ילדים בני שבע ולוחצים עליהם אליפות, גביע, גולים. אני אוהבת את המירוץ הזה לתארים, אבל קודם שידעו לשחק. קח את רן לדוגמה, היתה תקופה שהוא לא נגע ברגל השמאלית שלו, ומה זה בשביל בחור צעיר לשפר כזה דבר. הצעירים האלה הם כמו חומר ביד היוצר. המאמן רק צריך לפסל אותם נכון".

"כל נער שמבקיע שער בשבת, הופך מיד כוכב. מה זה השטויות האלה? אני מעריצה שני כוכבים ותשעה שחקנים שיעשו עבודה שחורה. זה הכדורגל האמיתי. לא מזמן ישב אצלי בסלון שחקן לאומי מפורסם, ואמר שיש חלוץ בקבוצה שלו שלא יקבל ממנו כדור אפילו יחכה מאה שנה בגלל מה שעשה לו פעם..."

סילבי היא אם אובייקטיווית, לפחות כך היא טוענת. הוויכוחים בינה לבין הכדורגלנים שהיא מטפחת בביתה יכולים להעיד על כך. "אני צועקת לפעמים לאסי – מה אתה עומד אתה חייב לזוז, תברח מהכלם שלך, תשגע אותו עד שיעזוב אותך לכמה שניות ומה יותר מזה כבר צריך חלוץ. בשביל ללבוש גופיה צריך לתת הכל. אני מצפה משחקן שעולה למגרש שיירד ממנה עם גופיה רטובה, שלא יטייל במגרש". ■

"לא כל־כך אוהבים את ההערות"

רן בן־שמעון, קפטן נבחרת הנערים ושחקן מכבי פ"ת, לא כל־כך אוהב את ההערות שאימו משלחת לעברו במהלך המשחק. "היא לא מחכה עד סוף המשחק כדי לשפוט את הטעויות שלנו, באמצע המשחק היא צועקת לי – תנסה לחפש את אילן או משהו דומה. לפעמים זה נקלט.

"בניצחונות, כשאנחנו במצב רוח טוב, היא מתחילה להרביץ "ציונות" בי ובאחי מהרגע שיוצאים מהמגרש. כשמפסידים, אנחנו מבקשים ממנה שלא תדבר הרבה כי הראש עסוק בחשבון נפש. אחר כך מגיעים הביתה, יושבים, והיא מנחמת אותנו. ואז, כשאנחנו מתנחמים קצת היא מרגישה שזה הזמן לרדת עלינו.

במגרש יש לה את העיגול שלה שבו היא עומדת וצועקת. כולם בקהל מכירים אותה.

על אוספים אלה אי אפשר לוותר!

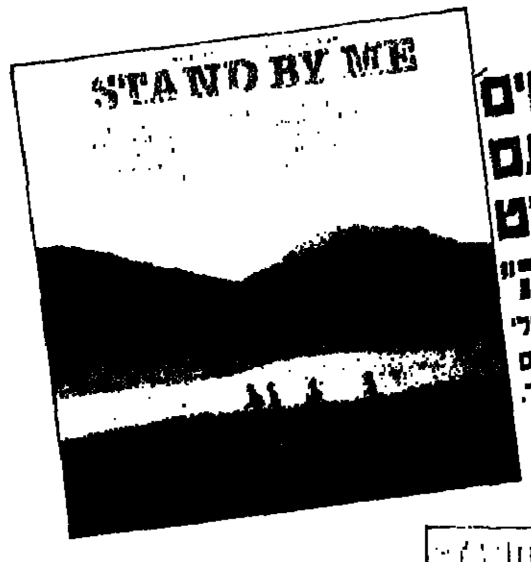

שנות החמישים חוזרות עם פסקול הסרט "אני והחברה"
- להיט באדי הולי
- גד׳ לי לואיס
- בן אי קינג ועוד.

השירים לאוהבים
מפי: • רנדי קרופורד
- ויטני יוסטון
- אניטה בייקר
- אספקת אוויר ועוד

בן אי קינג וה"דריפטרס"
הלהיטים הגדולים
כולל הלהיט עמדי לצידי

להיטי הנשמה הגדולים
מפי: • ארתה פרנקלין
- ולסון פיקט
- אוטיס רדינג
- פרסי סלדג׳
- ריי צ׳ארלס ועוד.

הלהיטים הגדולים של שנות ה־60׳
מפי: • סוני ושר
- טריני לופז
- לואי ארמסטרונג
- האבות והאמהות
- ברנדה לי
- האחים אוורלי ועוד.

מעל גבי תקליטי HÉD·ARZI הד־ארצי

הצדעה לדוקטור

אנדרטה זו, בגובה של 3 מטר, שעוצבה בידי פסל אמן לכבוד ד"ר ג׳יי, תוצב בתחילת העונה בכניסה ל"ספקטרום" של פילדלפיה, אולמה הביתי של ה"סיקסרס". מעריציו של כוכב הנ.ב.א הגדול, שפרש מהכדורסל, יוכלו לרכוש רפליקות־מיניאטורות של האנדרטה הזאת, כדי לקשט בהן את ביתם.

בתחילת השנה בירחון "ווג", הנחשב ל"תנ"ך של האופנה". אבל האשה (60), שהיתה נשואה חמש פעמים ויש לה שני בנים, נתפרסמה לא רק משום שהיא דוגמנית לעת מצוא, ואחת הנשים בעלות הטעם הרב ביותר בלבוש (תמיד בבגדים שעיצבו אדולפו ובלמיין, מדיפה ניחוח שאנל־5 עם יהלומי הארי ווינסטון) אלא משום שהיא עשירה מאוד.

הונה נאמד ב־250 מיליון דולר. יתר על כן: היא האישה היחידה בעולם העוסקת באמרגנות של תחרויות איגרוף. יש לה מטוס־סילון פרטי, וכמה מאמרגני האיגרוף הגדולים של ארה"ב, ביניהם דון קינג ובוב ארום, מקנאים בה. היא נחשבת גם לידידתו של פרנק סינטרה. עתה היא טרודה בהכנות לאירגון קרב איגרוף במשקל כבד, על התואר העולמי, כמובן. היא שמה עין על מייק טייסון, ורוצה לארגן את אחד הקרבות הבאים שלו, וכבר מטפלת בענייניו של פרנק טייט, האלוף האולימפי ב־84׳ במשקל בינוני, שעבר עתה למקצוענות.

טניסאים מכל הסוגים, המינים והפרצופים

שבועון הספורט היוגוסלאווי "ספרינט" ערך משאל־מומחים לקביעת הטניסאים/ות "הסימפטיים, האטרקטיביים, האלגנטיים, מחמיצי־הפנים, בעלי חוש ההומור והקפריזיים ביותר בעולם" – ודירג אותם.

דירוג הסימפטיים:
נשים: 1. שטפי גראף; 2. מארטינה נאוורטילובה; 3. גבריאלה סאבאטיני; 4. כריס אוורט; 5. בטינה בונגה.
גברים: 1. שטפן אדברג; 2. מאטס וילנדר; 3. בוריס בקר; 4. הנרי לאקונט; 5. ג׳ימי קונורס.
דירוג האטרקטיוויים:
נשים: 1. גבריאלה סאבאטיני; 2. כריס אווארט; 3. קארלינג באסט; 4. שטפי גראף; 5. מארטינה נאוורטילובה.
גברים: 1. שטפן אדברג; 2. פאט קאש; 3. הנרי לאקונט; 4. בוריס בקר; 5. יאניק נואה.

דירוג האלגנטיים:
נשים: 1. כריס אוורט; 2. גבריאלה סאבאטיני; 3. קארלינג באסט; 4. האנה מנדליקובה; 5. בטינה בונגה.
גברים: 1. הנרי לאקונט; 2. שטפן אדברג; 3. יאניק נואה; 4. איוון לנדל; 5. בוריס בקר.
דירוג הסארקאסטיים:
נשים: 1. מארטינה נאוורטילווה; 2. שטפי גראף; 3. כריס אוורט; 4. האנה מנדליקובה; 5. קלאודיה קודה־קילש.
גברים:
1. איוואן לנדל; 2. בוריס בקר; 3. ג׳ון מקנרו; 4. ג׳ימי קונורס; 5. פאט קאש.
דירוג בעלי חוש ההומור:
נשים: 1. מארטינה נאוורטילובה; 2. פאם שרייבר; 3. האנה מאנדליקובה; 4. הלנה סוקובה; 5. שטפי גראף.
גברים:
1. הנרי לאקונט; 2. יאניק נואה; 3. ג׳ימי קונורס; 4. בוריס בקר; 5. מיכאל פרנפורס.
בעלי הקפריזות:
נשים: 1. פאם שריוור; 2. האנה מנדליקובה; 3. מארטינה נאוורטילובה; 4. רובין ווייט; 5. קארלינג באסט.
גברים:
1. יאניק נואה; 2. ג׳ון מקנרו; 3. בוריס בקר; 4. ג׳ימי קונורס; 5. פאט קאש.

זר של מסמרים

פרחים לגברת. האתלט הבריטי סטיב קראם, מעניק פרחים לשיאנית העולם בקפיצה לרוחק, המזרח־גרמניה הייקה דרקסלר. שני האתלטים המצויינים זכו [...] בפרס "ספייק הזהב" (סמל[...]) הריצה המסומרת).

היכון להנפת הדגל

המהומות בסיאול דעכו, והוועדה המארגנת של האולימפיאדה הגבירה את קצב ההכנות לפתיחת המשחקים, בקיץ הבא. בינתיים כבר הניפו בבירת דרום־קוריאה את הדגל האולימפי.

ניצחונו הפוליטי של ריוורה

"נער הזהב" של הכדורגל האיטלקי, ג׳יאני ריוורה – כיום נשיא מועדון א.ס. מילאן – הצליח גם במירוץ לפרלמנט ברומא. הוא צבר במחוז הבחירה שלו 36,893 קולות, וגבר בכך על יריבו המושבע בפה דוסנה, מראשי מועדון הכדורגל טורינו, מיריביה של מילאן הגדולה. דוסנה היה מועמד של המפלגה הסוציאליסטית. ריוורה מייצג את המפלגה הדמו־נוצרית. אמן הקריקטורות פרנקו ברונה מ"גזטה דלו ספורט" הקדיש לריוורה את האיור הזה.

גברת האגרופים

ז׳וזפין אברקומבי ("מיס A", בפי ילדי טיפוחיה) – בלונדית כחולת עיניים, 1.63 מטר, רגליים חטובות וגיזרה דקיקה, נתפרסמה

Sheraton
20 KING SIZE
שרתון חזקה
תערובת וירג׳יניה מעולה
Sheraton
20 KING SIZE FILTER VIRGINIA
אזהרה — משרד הבריאות קובע כי העישון מזיק לבריאות